

DECIZIE

În numele Legii

07 mai 2018

mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei

Pleşca Ion

Judecători

Negru Maria şi Spoială Alexandru

Grefier

Ursache Dorin

Cu participarea:

Procurorului

Devder Djulieta

Avocatului inculpatelor

Buruian Mihail

Inculpatelor

Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina

A examinat în şedinţă publică în ordine de apel, apelul şi apelul suplimentar declarate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata şi Chitoroagă Valentina, împotriva sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017, în cauza penală privind condamnarea lui:

Chitoroagă Valentina XXXXX, născută la XXXXX, originară XXXXX, domiciliată XXXXX, cetăţean al Republicii Moldova, căsătorită, angajată în câmpul muncii în calitate de director al instituţiei de stat "Camera Naţională a Cărţii", fără antecedente penale,-

în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit.c) Cod penal, şi

Cozonac Renata XXXXX, născută la XXXXX, originară şi domiciliată XXXXX, cetăţean al Republicii Moldova, angajată în câmpul muncii în calitate de şef de direcţie în cadrul "Camerei Naţionale a Cărţii", căsătorită, fără antecedente penale,-

în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), 327 alin.2 lit.c) Cod penal;

Cauza s-a aflat în procedură:

- În instanţa de fond din 07 august 2015 până la 28 aprilie 2017;
- În instanţa de apel din 11 mai 2017 până la 20 iunie 2017;
- În instanţa de recurs din 25 august 2017 până la 16 ianuarie 2018;
- În instanţa de apel din 06 martie 2018 până la 07 mai 2018.

Procedura de citare legal executată.

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017, Chitoroagă Valentina a fost recunoscută vinovată în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii de conducere pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei a fost suspendată condiţionat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Cozonac Renata a fost recunoscută vinovată în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii de conducere pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei a fost suspendată condiţionat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Corpuri delictive și anume: - originalul mapei - ordine cu privire la personalul scriptic pe anii 2008-2011, cusut și sigilat pe 225 file; - originalul mapei - ordine cu privire la personalul scriptic pe anul 2012, cusut și sigilat pe 46 file; - originalul mapei - ordine cu privire la personalul scriptic pe anul 2013, cusut și sigilat pe 45 file; - originalul mapei - ordine cu privire la activitatea de bază pe anii 2008-2011, cusut și sigilat pe 64 file; - originalul mapei - ordine cu privire la activitatea de bază pe anii 2012-2013, cusut și sigilat pe 35 file; - originalul mapei - ordine cu privire la acordarea concediilor, deplasări, aplicarea sancțiunilor pe anii 2010-2011, cusut și sigilat pe 67 file; - originalul mapei - ordine cu privire la acordarea concediilor, deplasări, aplicarea sancțiunilor pe anul 2012, cusut și sigilat pe 26 file; - originalul mapei - ordine cu privire la acordarea concediilor, deplasări, aplicarea sancțiunilor pe anul 2013, cusut și sigilat pe 27 file; - ordinele emise pe anul 2014 de către IS "Camera Națională a Cărții" pe anului 2014, cusut și sigilat pe 90 file; - procesele verbale ale ședințelor Consiliului Coordonator al CNC, cusute și sigilate pe 32 file, - originalele dosarelor personale ale angajaților Rudoii Ina, Băgu Claudia, Costin Svetlana, Tatiana Ciuperca, Irina Tonu, Macrinici Efimia, Galilo Petru și Natalia Mardari cusute și sigilate; - originalul dosarului personal al cet. Chitoroagă Eugeniu, cusut și sigilat pe 33 file; - originalul dosarului personal al cet. Cozonac Renata, cusut și sigilat pe 61 file; - originalul dosarului personal al cet. Perciune Oxana, cusut și sigilat pe 62 file; - originalul dosarului personal al cet. Diaconu Tatiana, cusut și sigilat pe 53 file, împreună cu fișele de post din 25.01.2013 și februarie 2007, pe 3 file; - copia dosarului personal al cet. Vicol Alexandru, cusut și sigilat pe 46 file; - originalul carnetului de muncă pe numele lui Chitoroagă Eugen, cu seria AB nr. 0456993, eliberat de Camera Națională a Cărții la 26.03.2008; - originalul carnetului de muncă pe numele Cozonac Renata, cu seria AA nr. 0369237, eliberat de Camera Națională a Cărții la 15.09.1999; după intrarea sentinței în vigoare s-a dispus a fi restituit IS "Camera Națională a Cărții";

Alte, corpuri delictive și anume: documentele ridicate care au fost recunoscute ca corpuri delictive și anexate la materialele cauzei penale, s-a dispus a fi păstrat la materialele cauzei pe durata păstrării acestora.

Corpurile delictive și anume: - card bancar pe numele cet. Eugeniu Chitoroagă, cu numărul contului 22591190077, cu numărul cardului 4356 9800 5009 1847, de restituit lui Eugeniu Chitoroagă, după intrarea în vigoare a sentinței; - card bancar pe numele cet. Oxana Chitoroagă, cu numărul contului 22591209322, cu numărul cardului 4356 9800 5010 8203; de restituit lui Chitoroagă Oxana, după intrarea în vigoare a sentinței; - card bancar pe numele cet. Alexandru Vicol, cu numărul contului 22591836601, cu numărul cardului 0327 (4356); de restituit lui Alexandru Vicol, după intrarea în vigoare a sentinței; Corpul delict și anume: card bancar pe numele cet. Cozonac Renata, cu numărul contului 22591190091, cu numărul cardului 6766 2300 5009 6936; de lăsat în proprietatea lui Renata Cozonac care a fost restituit la data de 04.08.2015 (Volumul VII, f.d.207); Corpul delict și anume: originalul carnetului de muncă pe numele a lui Diaconu Tatiana, cu seria AB nr. 0282182, eliberat de Camera Națională a Cărții la 11.09.2006, de lăsat în proprietatea lui Diaconu Tatiana, care a fost restituit la data de 30.03.2016, (Volumul VIII); Corpul delict și anume: Pachet de culoare neagră sigilat, pe care este indicat nr. 6289, semnat de expertul V. Grigoraș și aplicată ștampila „Expert Judiciar 042”, în care se conține un bloc de sistem, care a fost ridicat în cadrul percheziției efectuate la 06.03.2015, la domiciliul lui Chitoroagă Valentina, care este de culoare neagră, pe care este indicat „CVAZAR-micro” cu numărul 16191012500065, care se află spre păstrare în camera pentru păstrare a corpurilor delictive a DGUP a IGP, situat în mun. Chișinău str. Columna, 130, de restituit lui Chitoroagă Valentina, după intrarea în vigoare a sentinței. Corpul delict și anume: Pachet de culoare neagră sigilat, pe care este indicat nr. 6316, semnat de expertul V. Grigoraș și aplicată ștampila „Expert Judiciar 042”, în care se conține un bloc de sistem, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 06.03.2015, la domiciliul lui Cozonac Renata, care este de culoare neagră, pe care este indicat „Intel Premium inside” și „Lotac”, care se află spre păstrare în camera pentru păstrare a corpurilor delictive a DGUP a IGP, situat în mun. Chișinău str. Columna, 130, de restituit lui Cozonac Renata, după intrarea în vigoare a sentinței. Corpul delict și anume: Un bloc de sistem, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 06.03.2015, la instituția de stat „Camera Națională a Cărții din Republica Moldova”, care este de culoare neagră, pe care este indicat „HP Proliant ML 150”, cu S/N: GB8649 YTVB și PIP: 470064-216, de lăsat în proprietatea instituției de stat „Camera Națională a Cărții din Republica Moldova”, care a fost restituit la data de 03 august 2015.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Chitoroagă Valentina, fiind angajată în baza ordinului Ministrului Culturii nr. 46-p dir. 21.03.2001 în calitate de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", cod fiscal XXXXX, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 180, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică și având obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministrului Culturii din 30.12.2004, încalcând intenționat prevederile art. 26 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede, că: "Funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice", acționând în interes personal, cu bună știință, aflându-se la sediul instituției, a angajat instituția de stat "Camera Națională a Cărții", adică în subordinea sa, rudele, și anume: din 02.01.1999 pe Cozonac Renata (fiica) în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef serviciul "Automatizare", șef serviciu "Constituirea și exploatarea băncilor de date", director adjunct tehnologii informaționale și comunicații, șef secție "Numerotarea internațională a publicațiilor" și din 12.11.2007 pe Chitoroagă Eugeniu (fiul), în calitate de inginer programist al serviciului constituirea și exploatarea băncilor de date, prin care fapt a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice și admiterea conflictelor de interese.

Tot ea, exercitând funcția de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", fiind obligată în temeiul Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor pct. 5.1. a Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova: "...să organizeze activitatea CNC, să aprobe schema de încadrare și salarizare a CNC, să asigure controlul calității lucrărilor efectuate în CNC, să asigure disciplina de muncă, executivă și tehnologică în cadrul acesteia...", știind cu certitudine că pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv Chitoroagă Eugeniu (fiul), Cozonac Renata (fiica), Chitoroagă (Perciune) Oxana (nora), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate mai sus și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Cozonac Renata, aflându-se în mun. Chișinău, intenționat și ilegal a semnat tabelele de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, de către Cozonac Renata era inclusă, cu bună-știință informație falsă precum că persoanele se află la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a cet. Chitoroagă Eugeniu pe parcursul -16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 1-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a cet. Chitoroagă Oxana pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01.05.07.2013, 08.12.07.2013, 15.10.07.2013, 22.06.07.2013, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013,

07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-03.07.2013, 08-12.07.2013, 19-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013, 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11-15.11.2013, 18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; lipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010, 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19-23.07.2010, 26-27.07.2010, 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23-26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27-30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25-29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07-11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14-18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18-22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-06.05.2011, 10-13.05.2011, 16-20.05.2011, 23-27.05.2011; 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20-24.06.2011, 27-30.06.2011; 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011, 08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01-04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22-26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013, 01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2014, 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2014, 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014.

Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167 957,91 lei (Chitoroagă Eugeniu- 11 589,94 lei, Cozonac Renata- 11 677,33 lei, Chitoroagă Oxana - 44 096,83 lei, Diaconu Tatiana- 78 561,71 lei și Vicol Alexandru - 22 032,10 lei), fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Tot ea, contrar prevederilor art. 4 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 3- alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 și pct. 8 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005, în perioada 01.01.2010- 01.05.2015, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor rudelor și persoanei, apropiate din anturajul ei, a emis ilegal mai multe ordine, potrivit cărora au fost acordate majorat plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției a acestora, ținându-se cont de sporul pentru vechimea în muncă pentru 4 angajați, în sumă totală de 138 317 lei, inclusiv: Cozonac Renata- 114 878 lei, Diaconu Tatiana- 14 275 lei, Vicol Alexandru - 8 205 lei și Chitoroagă Eugeniu- 959 lei. Tot ea, urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanele apropiate din anturajul ei indicate mai sus, care au beneficiat de plățile cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției, pentru evitarea unor eventuale dubii referitor la imparțialitatea sa în raport cu acordarea plăților similare rudelor și persoanelor apropiate din anturajul ei, în baza aceluiași ordine a acordat ilegal plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație altor 5 angajați a Camerei Naționale a Cărții în sumă totală de 75 272 lei, inclusiv: Macovei Elena- 44 055 lei, Tonu Irina- 15 680 lei, Macrinici Efimia - 11 307 lei, Zabaico Olesea- 3 582 lei, Arhir Maria - 648 lei. Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana, Vicol Alexandru, Macovei Elena, Tonu Irina, Macrinici Efimia, Zabaico Olesea și Arhir Maria a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație pentru perioada anilor 2010-2015 (în care aceștia s-au aflat efectiv la serviciu) în sumă totală de 203 589 lei, fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice. Urmare a acțiunilor ilegale ale lui Chitoroagă Valentina, au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat în sumă totală de 371 546.91 lei.

Cozonac Renata, fiind angajată în baza ordinului nr. 1 din 02.01.1999 emis de Valentina Chitoroagă, director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 180, în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcția de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef al serviciului "Automatizare", șef al serviciului "Constituirea și exploatarea băncilor de date", director adjunct tehnologiei informaționale și comunicații, șef al secției "Numerotarea internațională a publicațiilor", știind cu certitudine că pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv ea, Chitoroagă Eugeniu (fratele), Chitoroagă Oxana (soția fratelui), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes material și personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate mai sus și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu mama sa, Chitoroagă Valentina, care deținea funcția de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", aflându-se în mun. Chișinău, intenționat și ilegal, a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabelelor de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, cu bună-știință a introdus informație falsă precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Eugeniu pe parcursul - 16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Oxana pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 1-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-05.07.2013, 08-12.07.2013, 15-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013, 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11-15.11.2013, 18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-12.01.2014, 22-26.01.2014, 29-30.01.2014, 01-03.02.2014, 06-08.02.2014, 11-15.02.2014, 18-22.02.2014, 25-28.02.2014, 01-05.03.2014, 04-07.03.2014, 11-15.03.2014, 18-22.03.2014, 25-29.03.2014, 01-05.04.2014, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2014, 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2014, 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014.

10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; ipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010, 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19.23.07.2010, 26-27.07.2010. 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23-26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27-30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25-29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07-11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14-18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18-22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-06.05.2011, 10-13.05.2011 16-20.05.2011, 23-27.05.2011, 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20- 24.06.2011, 27-30.06.2011, 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011, 08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01-04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22-26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2014, 01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2014, 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2014, 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014. Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegal și nejustificată pentru ea, Chitroagă Eugeniu, Chitroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167957,91 lei (Chitroagă Eugeniu - 11 589,94 lei, Cozonac Renata - 11 677,33 lei, Chitroagă Oxana - 44 096,83 lei, Diaconu Tatiana - 78 561,71 lei și Vicol Alexandru - 22 032,10 lei), fiind cauzate j daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Urmare a acțiunilor ilegale ale lui Cozonac Renata, a contribuit la săvârșirea de către mama sa, Chitroagă Valentina a abuzului de serviciu, care a cauzat daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat în sumă totală de 167 957,91 lei.

3. Ne fiind de acord cu sentința în cauză, apel în termen a declarat avocatul Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor Chitroagă Valentina și Cozonac Renata, solicitând casarea sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatele să fie achitate.

3.1. În motivarea cererii de apel apărarea a invocat că instanța de fond, contrar prevederilor art. 100 - 101 Cod de procedură penală nu a verificat probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, or, verificarea lor, potrivit art. 100 Cod de procedură penală constă în analiza și coroborarea lor cu alte probe și administrarea de noi probe.

3.2. Mai mult, pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești de către apărare au fost prezentate mai multe probe, cum ar fi: declarațiile martorilor Roșca Octavian, Erizanu Gheorghe și Băgu Claudia, care au confirmat necesitatea și legalitatea utilizării regimului flexibil de muncă pentru unii angajați în sistemul editorial bibliografic; declarațiile martorilor Diaconu T. și Vicol A. și lucrările editate, care confirmă îndeplinirea volumului de lucru de către Chitroagă Eugeniu, Perciune Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru fără a se afla în incinta instituției, în unele cazuri aflându-se chiar și peste hotarele țării (vol. I, f. d. 170-177, vol. V, f. d. 31 - 176 și 162 file anexate în ședința judiciară din 12 decembrie 2016); hotărârile Guvernului RM, ordinele interne și procesele-verbale ale Comisiei financiare ale instituției, care confirmă că Tabelele orelor de lucru nu corespundeau cu situația reală a zilelor de lucru conform programului. Anume aceste documente confirmă faptul că nici un bănuț din bugetul statului nu a fost achitat salariilor ilegal.

3.3. Atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond, la aprecierea probelor au trecut cu vederea argumentele apărării că nu pot fi recunoscute ca remunerații ilegale zilele de odihnă sâmbătă și duminică 23 - 24 ianuarie 2010, când Diaconu Tamara se afla peste hotare, or, aceste zile nu au fost remunerate, iar zilele de 01 martie 2010 - 31 martie 2010, dânsa se odihnea peste hotare, aflându-se în concediu din cont propriu.

3.4. De asemenea, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești a menționat faptul, că în Actul de control și în Rechizitoriul este greșit indicat că perioada 12 august 2014 - 07 octombrie 2014 Vicol Alexandru a lipsit de la serviciu, și greșit a fost calculată suma pretins ilegal achitată ultimului, or, potrivit Informației Poliției de Frontieră (vol. 1, f. d. 104, 128) și ordonanței de dispunere a efectuării controlului (vol. 7, f. d. 125) urma să se verifice legalitatea achitării doar pentru 2 zile (12 și 13 august 2014), deoarece după data de 13 august 2014, până la eliberarea sa din funcție - 31 octombrie 2014, dânsul a fost prezent la serviciu.

3.5. Mai mult, nu au fost considerate ilegale remunerațiile acordate salariiștilor care, având program flexibil de muncă, coordonau cu angajatorul îndeplinirea sarcinilor și volumului de muncă aflându-se în afara instituției. Faptul aflării a unora din ei peste hotarele țării nu confirmă neîndeplinirea volumului de lucru pus în sarcină. Din contra, volumul de lucru efectuat în perioada respectivă se confirmă și cu publicațiile periodice ale instituției în care persoanele menționate figurează ca coautori. Anume necesitatea folosirii programelor individualizate de muncă cu regim flexibil al timpului de muncă a salariiștilor la editarea revistelor Camerii Naționale a Cărții a servit drept temei pentru introducerea lor în contractul colectiv de muncă încheiat de Ministerul Culturii cu sindicatele de ramură. Despre necesitatea folosirii programelor individualizate Chitroagă V. a explicat atât organului de urmărire penală, cât și instanței de judecată cu anexarea documentelor respective.

3.6. Consideră că instanța a constatat greșit, fără verificarea tuturor probelor, că prin acțiunile sale Chitroagă V., contrar prevederilor art. 4 din Legea salarizării nr. 847 din 14 februarie 2012, art. 34 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23 decembrie 2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13 aprilie 2006 și pct. 8 din Anexa nr. 6 la 8 Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12 decembrie 2005, urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanelor apropiate, le-au fost acordate plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului de funcție al acestora.

3.7. Constatarea instanței că fapta comisă de Chitroagă V. întrunește elementele infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal - abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată a situației de serviciu în interes personal, soldate cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice... poartă un caracter declarativ. Concomitent, instanța a constatat că „... s-a dovedit pe deplin în afara dubiilor rezonabile faptul că latura subiectivă în acțiunile inculpatei se întrunesc, și anume prin intenție directă, motivul fiind un interes personal...”, fără a concretiza care acțiuni confirmă „Intenția directă” și „Interesul personal”, fără a-și argumenta concluzia, instanța de fond, utilizând tehnologiile informaționale, a introdus în textul sentinței fragmente din textul Rechizitoriului (cu aceleași greșeli gramaticale), precum și din Manualul Judecătorului pe cauze penale.

3.8. În sentința contestată nu sunt reflectate toate motivele invocate de apărare atât în faza de urmărire penală, cât și în procesul cercetării judecătorești și dezbaterile judiciare.

3.9. In cadrul urmăririi penale nu au fost dobândite probe ce ar demonstra că, prin acțiunile inculpatelor a fost cauzat careva prejudiciu, că ar fi fost prejudiciat bugetul de stat. Atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond nu au analizat deloc argumentele părții apărării referitor la lipsa prejudiciului, la faptul că volumul de lucru pentru care a fost achitat salariul a fost îndeplinit. Drept rezultat, neclarificarea circumstanțelor de fapt a atras după sine alte erori pe care le-a admis organul de urmărire penală și instanța de judecată.

3.10. Încadrarea în mod diferit a acțiunilor inculpatelor pentru comiterea unora și aceluiași fapte este inexplicabilă, or, instanța de fond în genere nu s-a expus asupra acestui fapt. Mai mult, încadrarea aceluiași acțiuni în mod diferit ridică mari semne de întrebare și, având în vedere că Cozonac Renata se învinuiește în comiterea infracțiunii în calitate de complice, în nici un caz acesteia nu-i putea fi imputat în exces calificativul „din interes material” în situația în care Valentinei Chitoroagă în calitate de pretins autor acest calificativ nu i-a fost incriminat, or, potrivit art. 48 Cod penal excesul de autor poate fi comis doar de către autor, dar nu și de complice.

3.11. Atât instanța de fond, cât și acuzarea nu au luat în considerație faptul că pe parcursul judecării cauzei legea penală a fost modificată, inclusiv art. 126, art. 327 Cod penal, modificările la art. 327 Cod penal de asemenea au vizat și semnele calificative ale infracțiunii și anume calificativul „din interes material ori în alte interese personale”. Modificările prin Legea 60 din 07 aprilie 2016 a schimbat esențial dispoziția legii penale vizate, deoarece din aliniatul întâi s-a exclus sintagma „din interes material ori în alte interese personale”, și a fost introdus numai în aliniatul (2) lit. b1) semnul calificativ „din interes material în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”.

3.12. Prin urmare, aflându-se în situația legii penale modificate, lege ce ameliorează situația inculpatelor față de legea incriminată în învinuire, procurorul, în cazul în care susținea în continuare învinuirea, pentru a îndeplini prevederile art. 113 alin.(1) Cod penal era obligat conform art.53 alin (1) pct. 4) CPP să modifice încadrarea juridică a infracțiunii în raport cu legea modificată.

4. Avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina a depus apel suplimentar prin care menționează că sentința de condamnare nu poate fi menținută, deoarece contravine prevederilor art.384 alin.(3), art.394 alin.(1) pct.1),5) CPP RM.

4.1. În privința Renatei Cozonac nu există calificativul „soldat cu urmări grave”, cu cauzarea daunei în proporții deosebit de mari. Nici învinuirea înaintată de acuzatorul de stat nu conține acest calificativ. Astfel, încadrarea juridică a pretinselor acțiuni ale inculpatelor urma să fie efectuată de către acuzatorul de stat conform legii modificate.

4.2. Pronunțarea unei sentințe de condamnare de către instanța de apel pe cazul dat ar constitui o eroare de drept deoarece acuzatorul de stat nu a concretizat învinuirea conform legii penale modificate prin Legea RM nr. 60 din 07.04.2016, care ameliorează situația inculpatelor, învinuirea înaintată inculpatelor este defectuoasă, modificarea legii penale incriminate inculpatelor impunea o nouă încadrare juridică.

4.3. La examinarea prezentului apel repararea erorilor comise de prima instanță fără favorizarea poziției inculpatelor se exclude or, acuzatorul de stat nu a declarat apel, iar potrivit art.410 alin.(1) CPP RM instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

4.4. Reiterează că, instanța de apel nu este în drept fără modificarea învinuirii de către acuzatorul de stat să încadreze din oficiu acțiunile inculpatelor în baza legii nr. 60 din 07.04.2016, deoarece învinuirea înaintată pe aceleași fapte în privința a două inculpate este contradictorie, înaintată cu încălcarea prevederilor art.48, 113 alin.(1) CP RM. Iar, în cazul în care Curtea de Apel va pronunța o sentință de condamnare în privința inculpatelor în redacția legii modificate nr. 60 din 07.04.2016 inevitabil ar interveni pericolul încălcării dreptului la apărare or, potrivit art. 415 alin.(1) pct.2) CPP RM instanța de apel, dacă casează sentința, inclusiv din oficiu, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, urmează să se conducă inclusiv de prevederile art.385 alin.(1) CPP citate mai sus, fiind obligată să constate, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

4.5. Astfel, în situația în care calificativul „din interes material ori în alte interese personale”, nu a fost exclus complet din legea penală, dar a fost introdus într-o formă modificată, și anume „din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane” doar numai la aliniatul (2) lit.b/l) art. 327 CP, care nu include și calificativul „soldat cu urmări grave”, rezultă că numai procurorul conform prevederilor art.326 CPP RM era în drept să înainteze o învinuire concretizată în raport cu noile modificări, însă procurorul a omis această oportunitate.

5. La 20 martie 2018, avocatul Buruian Mihail în interesele lui Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina a depus o cerere de completare la cererile de apel în legătură cu modificarea recentă a legii penale, în temeiul art. 8, 10 alin.(1),327 CP RM, art. 17 alin.(2), 24 alin.(4), 67 alin.(1) pct.7 CPP RM.

În motivarea cererii înaintate a invocat că, inculpatelor în mod ilegal li s-a incriminat abuzul de serviciu ca rezultat al neindicării în învinuire a atribuțiilor de serviciu reglementate expres prin lege.

De asemenea, după trimiterea cauzei penale în judecată, legea penală imputată inculpatelor a fost modificată, fiind excluse din art. 327 alin. (1) Cod Penal RM semnele calificative „în interes material ori în alte interese personale”, iar sintagma „intereselor publice sau” fiind declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017, astfel fiind modificată legea penale sub aspectul ameliorării situației persoanei trase la răspundere.

Mai mult, consideră că, după excluderea prin efectul legii a semnelor calificative conform modificărilor susmenționate și având în vedere prevederile art. 126 alin.(2) CP RM rezultă că, în învinuirea imputată inculpatelor prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul a rămas unicul semn calificativ „soldate cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”, dar fără a fi indicată în învinuire și sentința de condamnare victima, căreia i-ar fi fost cauzat prejudiciul și nu au fost prezentate probe cu privire la constatarea semnului calificativ „cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”, fapt ce demonstrează lipsa componenței de infracțiune prevăzute de art.327 alin.(2) lit.c) CP RM.

Reiterează că, organul de urmărire penală a omis de a-și îndeplini obligațiunea privind constatarea semnului calificativ al pretinsei infracțiuni, fapt ce face intangibilă tragerea la răspundere penală a factorilor de decizie a Camerei Naționale a Cărții pentru pretinse acțiuni ilegale la achitarea plăților salariale angajaților, care și-au îndeplinit sarcina de muncă.

Așadar, lipsa probelor de constatare a urmărilor prejudiciabile ale pretinsei infracțiuni în calitate de semn calificativ al abuzului în serviciu și totodată încrederea de către organul de urmărire penală și organul de control a obiectivității de a continua volumul de lucru

serviciu și totuși ignorarea de către organul de urmărire penală și organul de control a obligațiilor de a contrapune voinții de lucru îndeplinite de către angajați cu pretense încălcări, denotă în mod evident încălcarea prevederilor art.254 alin.(1) CPP RM, conform cărora organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

Subsecvent, de către organul de urmărire penală au fost ignorate prevederile legii cu privire la acțiunea legii penale în timp, și anume aplicarea ilegală a legii cu privire la timpul săvârșirii faptei prevăzute în art. 8, 9 CP RM. Or, urmînd logica învinuirii înaintate Valentinei Chitoroagă privind încălcarea Legii nr. 158 din 04.07.2008, conform căreia se pretinde comiterea infracțiunii de către aceasta în momentul angajării Renatei Cozonac la 02.01.1999 și a lui Chitoroagă Eugeniu la 12.11.2007, rezultă că organul de urmărire penală a imputat în învinuire o lege care nu era în vigoare la timpul comiterii pretinsei infracțiuni.

Pe de altă parte, restricțiile prevăzute în art. 26 din legea vizată se referă nu la toți angajații, dar numai asupra angajării funcționarului public, căruia îi este interzisă exercitarea funcției publice în subordinea nemijlocită a unei rude, însă în cazul dat organul de urmărire penală nu a constatat că, Cozonac Renata și Chitoroagă Eugeniu ar fi fost angajați în calitate de funcționari publici și că ar fi fost încălcate careva legi la angajarea acestora.

6. Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul și apelul suplimentar al avocatului Zumbreanu Fiodor în numele inculpatelor, cu menținerea sentinței fără modificări.

Nefiind de acord cu decizia în cauză, recurs ordinar a declarat avocatul Buruiian Mihail în numele inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2018, s-a admis recursul ordinar, declarat de către avocatul Buruiian Mihail în numele inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 privindu-le pe Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. În ședința instanței de apel, avocatul Buruiian Mihail în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina a solicitat admiterea integrală a apelului declarat și a apelului suplimentar, solicitînd achitarea inculpatelor.

Inculpatele Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina în ședința instanței de apel au susținut apelul și apelul suplimentar declarat de către avocatul Zumbreanu Fiodor care le apără interesele, solicitînd admiterea acestora.

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Devder Djulieta a pledat pentru respingerea cererii de apel, cît și a cererii suplimentare de apel declarate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina, solicitînd respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.

8. Colegiul penal auzind opiniile participanților la proces, cercetînd materialele cauzei penale date, a ajuns la concluzia de a admite apelul și apelul suplimentar declarate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina, casînd sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017 și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia, pe Chitoroagă Valentina învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal cît și pe Cozonac Renata învinută în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(5), art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal, a le achita, pe motivul că faptele acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Analiza probelor pe cauză prin prisma art.101 CPP RM indică incontestabil la faptul, că probatoriul existent la care se referă instanța în sentință în nici un caz nu demonstrează fără niciun dubiu rezonabil vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunilor care li se impută și anume Chitoroagă Valentina pe art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal și Cozonac Renata, pe art.42 alin.(5), art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal, concluzia fiind una pripită și absolut nefondată, motiv pentru care sentința urmează a fi casată.

9. Astfel, Colegiul penal constată că de către organul de urmărire penală Chitoroagă Valentina se învinuiește în baza art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, de abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice, iar Cozonac Renata se învinuiește în baza art. 42 alin. (5), 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, complice la infracțiunea de abuz de serviciu adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice în următoarele circumstanțe: Chitoroagă Valentina, se învinuiește că fiind angajată în baza ordinului Ministrului Culturii nr. 46-p dir. 21.03.2001 în calitate de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", cod fiscal XXXXX, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 180, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică și avînd obligația în temeiul funcției deținute, să respecte prevederile legislației în vigoare, inclusiv a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, aprobat prin Ordinul Ministrului Culturii din 30.12.2004, încălcînd intenționat prevederile art. 26 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede, că: "Funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice", acționînd în interes personal, cu bună știință, aflîndu-se la sediul instituției, a angajat instituția de stat "Camera Națională a Cărții", adică în subordinea sa, rudele, și anume: din 02.01.1999 pe Cozonac Renata(fiica) în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef serviciu "Automatizare", șef serviciu "Constituirea și exploatarea băncilor de date", director adjunct tehnologiei informaționale și comunicații, șef secție "Numerotarea internațională a publicațiilor" și din 12.11.2007 pe Chitoroagă Eugeniu (fiul), în calitate de inginer programist al serviciului constituirea și exploatarea băncilor de date, prin care fapt a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice și admiterea conflictelor de interese.

Tot ea, se învinuiește că exercitînd funcția de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", fiind obligată în temeiul Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și prevederilor pct. 5.1. a Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova: "...să organizeze activitatea CNC, să probeze schema de încadrare și salarizare a CNC, să asigure controlul calității lucrărilor efectuate în CNC, să asigure disciplina de muncă, executivă și tehnologică în cadrul acesteia...", știind cu certitudine că pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv Chitoroagă Eugeniu(fiul), Cozonac Renata(fiica), Chitoroagă (Perciune) Oxana (nora), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționînd din interes personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate mai sus și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată. în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Cozonac Renata. aflîndu-se în mun. Chisinau. intentionat

și ilegal a semnat tabellele de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, de către Cozonac Renata era inclusă, cu bună-știință informație falsă precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a cet. Chitoroagă Eugeniu pe parcursul -16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 1-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a cet. Chitoroagă Oxana pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08- 11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 14-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-05.07.2013, 08-12.07.2013, 15-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013, 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11-15.11.2013, 18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; lipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010 , 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19-23.07.2010, 26-27.07.2010, 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23- 26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27- 30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25- 29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07- 11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14- 18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18- 22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-06.05.2011, 10-13.05.2011, 16-20.05.2011, 23-27.05.2011; 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20-24.06.2011, 27-30.06.2011; 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011,08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01- 04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22-26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2015 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2011- 01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2011; 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2011- 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014.

Astfel aceasta se învinuiește că, prin acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167 957,91 lei (Chitoroagă Eugeniu- 11 589,94 lei, Cozonac Renata- 11 677,33 lei, Chitoroagă Oxana - 44 096,83 lei, Diaconu Tatiana- 78 561,71 lei și Vicol Alexandru - 22 032,10 lei), fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Tot ea, se învinuiește că contrar prevederilor art. 4 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 3- alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 și pct. 8 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005, în perioada 01.01.2010- 01.05.2015, acționând din interes personal, în scopul protejării intereselor rudelor și persoanei, apropiate din anturajul ei, a emis ilegal mai multe ordine, potrivit cărora au fost acordate majorat plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției a acestora, ținându-se cont de sporul pentru vechimea în muncă pentru 4 angajați, în sumă totală de 138 317 lei, inclusiv: Cozonac Renata- 114 878 lei, Diaconu Tatiana- 14 275 lei, Vicol Alexandru - 8 205 lei și Chitoroagă Eugeniu- 959 lei. Tot ea, urmărind scopul protejării intereselor rudelor și persoanele apropiate din anturajul ei indicate mai sus, care au beneficiat de plățile cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea cuantumului salariului funcției, pentru evitarea unor eventuale dubii referitor la imparțialitatea sa în raport cu acordarea plăților similare rudelor și persoanelor apropiate din anturajul ei, în baza aceluiași ordine a acordat ilegal plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație altor 5 angajați a Camerei Naționale a Cărții în sumă totală de 75 272 lei, inclusiv: Macovei Elena- 44 055 lei, Tonu Irina- 15 680 lei, Macrinici Efimia - 11 307 lei, Zabaico Olessea- 3 582 lei, Arhir Maria - 648 lei. Acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana, Vicol Alexandru, Macovei Elena, Tonu Irina, Macrinici Efimia, Zabaico Olessea și Arhir Maria a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale cu depășirea plafonului stabilit de legislație pentru perioada anilor 2010-2015 (în care aceștia s-au aflat efectiv la serviciu) în sumă totală de 203 589 lei, fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice. Urmare a acțiunilor ilegale ale lui Chitoroagă Valentina, au fost cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat în sumă totală de 371 546.91 lei.

Cozonac Renata, se învinuiește că, fiind angajată în baza ordinului nr. 1 din 02.01.1999 emis de Valentina Chitoroagă, director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 180, în calitate de inginer electronist, cu ulterioara promovare în funcții de conducere din cadrul instituției, inclusiv șef al serviciului "Automatizare", șef al serviciului "Constituirea și exploatarea băncilor de date", director adjunct tehnologiei informaționale și comunicații, șef al secției "Numerotarea internațională a publicațiilor", știind cu certitudine că pe parcursul anilor 2010-2014 rudele și persoanele apropiate din anturajul ei, inclusiv ea, Chitoroagă Eugeniu(fratele), Chitoroagă Oxana (soția fratelui), Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, au lipsit o perioadă îndelungată de la serviciu, fiind inclusiv plecați peste hotarele Republicii Moldova, acționând din interes material și personal, în scopul protejării intereselor persoanelor indicate mai sus și achitării salariului pentru munca care de fapt n-a fost prestată, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu mama sa, Chitoroagă Valentina, care deținea funcția de director al instituției de stat "Camera Națională a Cărții", aflându-se în mun. Chișinău, intenționat și ilegal, a contribuit la săvârșirea acțiunilor infracționale ale mamei sale, prin completarea și semnarea tabellelor de evidență a orelor de muncă pentru persoanele sus indicate, în care, cu bună-știință a introdus informație falsă precum că persoanele se aflau la serviciu, ceea ce nu corespundea realității, inclusiv: lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Eugeniu pe parcursul - 16.04.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011, 22-23.03.2012, 26.03.2012, 30-31.05.2012, 01.06.2012, 29-30.08.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 17-22.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-

05.08.2012, 05-07.12.2012, 10-17.12.2012, 17-22.12.2012,27-28.12.2012, 02-07.01.2013, 08-11.01.2013, 17-18.01.2013, 21-25.01.2013, 28-31.01.2013, 01.02.2013, 04-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013,18-22.03.2013, 25-29.03.2013; lipsa de la serviciu a lui Chitoroagă Oxana pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 29-30.08.2012, 03-05.09.2012, 18.09.2012, 30.11.2012, 03-07.12.2012, 10-14.12.2012, 24-28.12.2012, 02-04.01.2013, 08-11.01.2013, 14-18.01.2013, 21-25.01.2013, 01-05.04.2013, 08-12.04.2013, 15-19.04.2013, 22-26.04.2013, 29-30.04.2013, 02-03.05.2013, 1-18.05.2013, 20-24.05.2013, 27-31.05.2013, 03-07.06.2013, 10-14.06.2013, 17-21.06.2013, 24-28.06.2013, 01-05. 07.2013, 08-12.07.2013, 15-19.07.2013, 22-26.07.2013, 29-31.07.2013 01-02.08.2013, 05-09.08.2013, 12-16.08.2013, 19-23.08.2013, 26.08.2013, 28-30.08.2013, 02-06.09.2013, 09-13.09.2013, 16-20.09.2013, 23-27.09.2013, 30.09.2013, 01-04.10.2013, 07-11.10.2013, 15-18.10.2013, 21-25.10.2013, 28-31.10.2013, 01.11.2013, 04-08.11.2013, 11- 15.11.2013,18-22.11.2013, 25-29.11.2013, 02-06.12.2013, 09-14.12.2013, 16-20.12.2013, 23-24.12.2013, 26-27.12.2013, 30-31.12.2013, 02-03.01.2014, 09-10.01.2014, 02-04.04.2014, 07-11.04.2014, 14-18.04.2014; lipsa de la serviciu a lui Cozonac Renata pe parcursul - 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-08.09.2010, 29-30.08.2011, 01-02.09.2011, 05-06.09.2011 18-21.09.2012, 24.09.2012, 18-20.09.2013, 23-26.09.2013, 08.08.2014; lipsa de la serviciu a lui Diaconu Tatiana pe parcursul - 25-29.01.2010, 01-05.02.2010, 08-12.02.2010, 15-19.02.2010, 22-26.02.2010, 01-05.03.2010, 09-12.03.2010, 15-19.03.2010, 22-26.03.2010, 29-31.03.2010, 01-02.04.2010, 06-07.04.2010, 10-14.05.2010, 17-21.05.2010, 24-28.05.2010, 31.05.2010, 01-02.07.2010, 05-09.07.2010, 12-16.07.2010, 19.23.07.2010, 26-27.07.2010, 09-13.08.2010, 16-20.08.2010, 23-26.08.2010, 30.08.2010, 01-03.09.2010, 06-10.09.2010, 13-17.09.2010, 20-24.09.2010, 27-30.09.2010, 01.10.2010, 04-08.10.2010, 11-13.10.2010, 15.10.2010, 18-22.10.2010, 25-29.10.2010, 08-09.12.2010, 13-17.12.2010, 20-24.12.2010, 27-31.12.2010, 04.02.2011, 07-11.02.2011, 14-18.02.2011, 21-25.02.2011, 28.02.2011, 01-04.03.2011, 09-12.03.2011, 14-18.03.2011, 21-25.03.2011, 28-31.03.2011, 01.04.2011, 04-08.04.2011, 11-15.04.2011, 18-22.04.2011, 26-29.04.2011, 03-06.05.2011, 10-13.05.2011 16-20.05.2011, 23-27.05.2011, 30-31.05.2011, 01-03.06.2011, 06-10.06.2011, 13-17.06.2011, 20- 24.06.2011, 27-30.06.2011, 01-07.2011, 04-08.07.2011, 11-15.07.2011, 18-22.07.2011, 25-29.07.2011, 01-05.08.2011, 08-12.08.2011, 15-19.08.2011, 22-26.08.2011, 29-30.08.2011 01-02.09.2011, 05-09.09.2011, 12-16.09.2011, 19.09.2011, 13.10.2011, 17-21.10.2011, 24-28.10.2011, 31.10.2011, 01-04.11.2011, 07-11.11.2011, 02-06.07.2012, 09-13.07.2012, 16-20.07.2012, 23-27.07.2012, 30-31.07.2012, 01-03.08.2012, 06-10.08.2012, 13-17.08.2012, 20-24.08.2012, 28-30.08.2012, 03-07.09.2012, 10-14.09.2012, 17-21.09.2012, 24-28.09.2012, 01-05.10.2012, 08-12.10.2012, 15-19.10.2012, 22-26.10.2012, 29-31.10.2012, 01-02.11.2012, 05-08.11.2012; lipsa de la serviciu a lui Vicol Alexandru pe parcursul - 05-08.02.2013, 11-15.02.2013, 18-22.02.2013, 25-28.02.2013, 01.03.2013, 04-07.03.2013, 11-15.03.2013, 18-22.03.2013, 25-29.03.2014, 01-05.04.2013, 02-04.07.2014, 07-09.07.2014, 12-15.08.2014, 18-22.08.2014, 25-26.08.2014, 28-29.08.2014, 01-05.09.2014, 08-12.09.2014, 15-19.09.2014, 22-26.09.2014, 29-30.09.2014, 01-03.10.2014, 06-10.10.2014, 13.10.2014, 15-17.10.2014, 20-24.10.2014, 27-31.10.2014. Astfel acesata se învinuiește că, prin acțiunile descrise mai sus au dus la calcularea și achitarea ilegal: și nejustificată pentru ea, Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167957,91 lei (Chitoroagă Eugeniu - 11 589,94 lei, Cozonac Renata - 11 677,33 lei, Chitoroagă Oxana – 44 096,83 lei, Diaconu Tatiana - 78 561,71 lei și Vicol Alexandru - 22 032,10 lei), fiind cauzate j daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv, prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Astfel acesata se învinuiește că urmare a acțiunilor ilegale ale lui Cozonac Renata, a contribuit la săvârșirea de către mama sa, Chitoroagă Valentina a abuzului de serviciu, care a cauzat daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat în sumă totală de 167 957,91 lei.

Potrivit prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, dar este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.101 Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Așa, în cadrul ședinței în instanța de apel inculpata Chitoroagă Valentina a susținut integral declarațiile sale date în cadrul urmăririi penale și în ședința instanței de judecată în instanța de fond, prin care vina nu a recunoscut și a declarat că la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află. A fost unicul director al Camerei naționale a cărții în 1994-1997, din 1998-2001 a fost director interimar, din anul 2001 până în prezent este directorul Camerei Naționale a cărții. Conform statutului aprobat de către Ministerul Culturii are obligațiuni de a asigura activitatea Camerei Naționale a Cărții, de a angaja și a elibera din funcție cu acordul sindicatelor, de a aproba statele de personal, de asigura elaborarea și validarea publicațiilor puse în sarcina instituției cum ar fi Bibliografia Națională a Moldovei începând din momentul instituirii până în prezent care revistă apare din anul 1954 lunar și până în prezent, această revistă reflectă informația tot ce sa editat pe teritoriul Republicii Moldova într-o lună și în anul respectiv, informația cu privire la cărțile editate la articolele reflectate în ziare și revistele lunare respective informația despre recenziile materialele oliografice informația despre reviste și ziare editate, despre albume, tot ce constituie depozitul legal de documente conform legii cu privire la activitatea editorială nr. 934-14 din .04.2000. Cu Cozonac Renata este în relație de rudenie este fiica ei. Cozonac Renata a fost angajată în anul 1999 în urma necesității constituirii rețelei de calculatoare, din motiv că trecuse la toate procesele de editare și elaborare în mod automatizat, Chitoroagă Eugeniu este fiul său a fost angajat ca inginer programist în anul 2007, la momentul acela avea așa persoane în state și de asemenea instituția avea nevoie, la momentul acela nu avea un program de editare a unor reviste anumite. La angajarea persoanelor indicate ea nu a încălcat careva puncte din codul muncii, în activitatea sa ea a respectat legislația în domeniu, cu atât mai mult persoanele vizate nu erau în subordinea sa nemijlocită. Chitoroagă (Perciu) Oxana a fost angajată în anul 2008 pe post de bibliograf, a trecut perioada de probă, a confirmat cunoștințele apoi prin concurs a fost transferată în postul șef serviciu arhivă depozitului legal, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru nu sunt în relație de rudenie cu ea și nu au fost în subordinea sa nemijlocită. Referitor la persoanele nominalizate în perioada anilor 2010-2014 fie plecați peste hotare, trei persoane Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana și Cozonac Renata au avut câte 4 zile plecate la mare și prelucrate în perioada concediului anual și perioade a tuturor persoanelor nominalizate avînd un program individualizat de muncă cu program flexibil cu obligativitatea fiecăruia din el de a prezenta lucrul efectuat. Copiile lucrărilor sunt anexate în volumul nr.5, menționează că instituția lunar urma să editeze lista, erau cazuri cînd lucrau extra-program din motiv că informația revistei care va apare pe suport de hîrtie și pe suport electronic este utilizată de către toate bibliotecile din Republică, conform planului de finanțare banii rezervați pentru concedii erau împărțiți cite o lună. Suma respectivă le permitea de a avea câte două persoane în concediu pe lună, din acest motiv în lunile de vară a permis plecarea la mare a persoanelor nominalizare cu recuperarea acestor zile în perioada concediului. Nu este de acord că suma de 177957 lei 91 bani a fost achitată nejustificat din motiv că este greșită concluzia inspecției financiare preum că Camera Națională ar fi calculat și achitat neintemeiat plăți salariale în sumă de 800 lei salariaților care deși erau plecați peste hotare au fost tabelati ca fiind prezenți la serviciu, consideră că convingerea dată a fost formată în urma aplicării eronate a normelor de drept și anume art.95, 106, 114 din Codul muncii, pentru zilele absente persoanelor cu efectuat timpul confirmat prin materialele prezente la dosar. Referitor la procedura inițierii cercetării pe seama

pecate persoanele au efectuat lucrul comitat prin materialele prezente la dosar. Referitor la acordarea majorării salariilor cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale în sumă de 138317 lei inclusiv pentru Cozonac Renata, Diaconu Tatiana, Vicol Alexandru și Chitoroagă Eugeniu, în rechizitoriul a fost transcrisă concluzia inspecției financiare cu privire la majorarea neîntemeiată a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale în suma menționată, este absolut greșită și formată în urma aplicării eronate a normelor de drept invocate, precum că a încălcat legea salarizării, art.4 care nu conține careva restricții la plățile cu caracter stimulator. De asemenea nu a încălcat art.34 alin.2 din Legea -355 privind sternalul de salarizare și nu a încălcat punctul 16 din HG cu privire la condițiile de salarizare personalului din unitățile bugetare nr.381, nu s-a ținut cont de prevederile alin.3 al art.34 n legea nr. 355 și de alin.3 al punctului 17 al hotărârii menționate, nu a avut loc nici o depășire a plăților cu caracter stimulator deoarece actele menționate le-au permis majorarea până la 100%, repartizarea veniturilor mijloacelor speciale distribuite angajaților menționați au fost repartizate la decizia comisiei financiare și a punctului 5.1 alin.2 al statutului Camerei Naționale a Cărții, precum și a Hotărârii Guvernului nr. 1311 din decembrie 2005, anexa 6, care numește modul de formare și utilizate a mijloacelor speciale ale Ministerului Culturii și în instituțiilor subordonate. Referitor la acordarea din contul mijloacelor speciale a sumei de 272 lei pentru Macovei Elena, Tonu Irina, Macrinici Efmia, Zabiaco Olesea și Arhir Maria, fost remunerate din contul mijloacelor speciale cu respectarea aceluiași acte normative cu ferire la remunerarea personalului antrenat în prestarea serviciilor cu plată, toate aceste persoane erau responsabile de prestarea serviciilor cu plată. Cozonac Renata a fost numită director adjunct Tehnologii Informaționale cu responsabilitatea gestionării tuturor bazelor de date inclusiv a sit-ului instituției și machetarea tuturor publicațiilor în funcția instituția pe care o avea de a edita. A fost o perioadă când Cozonac Renata a fost inclusă în Comisia de repertizare a procurării și testarea tehnicii pentru minister. Tot ce ține de reparația calculatoarelor era în obligația acesteia, a fost o perioadă mică de timp director adjunct al tehnologiei Informaționale, aceasta a fost pentru buna activitate a instituțiilor din motiv că specialiștii sunt foarte puțin. Cozonac Renata avea funcția de director adjunct al Tehnologiilor informaționale, ea fiind în funcția de directorul Camerei Naționale a Cărții.

Suplimentar în ședința instanței de apel, inculpata Chitoroagă Valentina a invocat că în activitatea sa a activat doar în limita legii, a permis angajaților să activeze și acasă, din motiv că legea nr. 939 ne permite, atribuțiile Camerii Naționale a Cărții unicul centru a bibliografiei din Moldova, care din revista națională, asigură activitatea a tuturor bibliotecilor din Moldova, revista care apare lunar și ar trebui asigurată. Personal a depus în instanță, l-a contestat la inspecția financiară în limitele permise. În 2007 l-a angajat pe fiul său în funcția de programist din motiv că în instituție se duce lipsa de specialiști. A pus sistematizarea tuturor proceselor. A mai menționat că la angajarea specialiștilor tot timpul a făcut un concurs, a delimitat capacitățile oamenilor, iar din lipsa de specialiști, au fost nevoiți să angajeze pe fiul său. Mai mult, Cozonac nu era funcționar public. Cu privire la faptul că aceștia au lipsit de la serviciu, aceasta cunoștea că ei nu sunt la serviciu și că nu sunt în țară. Ea le-a permis specialiștilor care erau deja formați în instituție și cunoștea capacitățile fiecăruia, deoarece un proces de editare putea fi efectuat și la distanță de la calculatorul de acasă, nu era obligatoriu să se afle în instituție la momentul dat. Pentru instituție era important să fie lucrul prezentat, iar persoanele nominalizate îl prezetau și șefilor de secție, astfel s-a editat revista la timpul și în termenii stabiliți și informația a fost distribuită pentru bibliotecii în termenii respectivi. Menționează că în responsabilitatea lui Vicol intra digitizarea documentelor, un document poate să fie o mie de pagini, poate să fie o carte. Deci, această carte se scanează pagină cu pagină, deci lucrarea finală, pe stick el și-a luat norma de lucru, el a adus în pagină, a achitat lucrarea. Putea verifica lucrările permise. Mai invocă faptul că în activitatea sa tot timpul deciziile se luau la consiliu, a coordonat și s-a stabilit prin proces-verbal că persoanelor date li se permite un program individualizat de muncă cu program flexibil și conform acestui plan el trebuia să prezinte lucrul pe zi sau pe lună.

În cadrul ședinței în instanța de apel inculpata Cozonac Renata XXXXX a susținut integral declarațiile sale date în cadrul urmăririi penale și în ședința instanței de judecată în instanța de fond prin care vina nu a recunoscut și a declarat că la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află. A fost angajată în cadrul Camerei naționale a Cărții la data de 02.01.1999 în baza ordinului nr. 1 în calitate de inginer electronist, ulterior a fost promovată în funcție de bibliograf, șef serviciu automatizare după care același serviciu a fost redenumit în constituirea și exploatarea bazelor de date ISBN, ISMN, ISSN din anul 2006, fiind director adjunct tehnologiei informaționale, era responsabilă de toate tehnologiile armatonale ale instituției. Chitoroagă Eugeniu este fratele ei, pe parcursul activității lui Perciune Oxana a devenit soția fratelui ei, Chitoroagă Eugeniu. Cu Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru nu sunt rude. În biroul în care se află sunt 2 servicii, primirea și înregistrarea documentelor, iar al doilea serviciu constituirea și exploatarea băncilor de date, Vicol Alexandru era cu ea în același birou, dar era în subordinea lui Olesea Zabiaco șef serviciu numirea și înregistrarea documentelor, ceilalți nu se aflau în subordinea sa și nici nu se aflau în același birou. În funcția ei nu intra completarea anumitor tabele a evidenței timpului de muncă, era doar alcătuirea acestor tabele în format electronic, ea elabora blankul în format electronic, aceste tabele erau completate de către contabil Elena Macovei. Nu a încălcat legislația ținând cont de faptul că are studii în domeniul tehnologiilor informaționale, face cursuri interne pentru angajații instituției de învățare a tehnologiilor informaționale, respectiv și pe contabilul Elena Macovei o învață utilizarea Microsoft Excel în care sunt alcătuite tabelele respective a orelor de muncă, pentru început ea îi dicta orele și ea îi arăta cum să le completeze pentru tot colectivul, din motiv că tabelul respectiv are niște formule care automat acumulează orele de muncă și concediul. Nu ține minte în ce perioadă a învățat-o, dar nu pe cursul a 4 ani, doar în perioada când ea avea nevoie de consultații. Astfel nu recunoaște cauzarea prejudiciului indicat în învinuire. Chitoroagă Valentina este mama ei. Ea a semnat tabelele de evidență a orelor de muncă, doar că în calitate de executor a formelor, machetei ale, contabilul Macovei Elena semna pentru datele care erau incluse în tabel. În ziua când fost prezenți ofițerii de urmărire penală contabila a imprimat tabelele și ei le-au semnat în prezența ofițerului pentru toată perioada pentru care a fost solicitată. Ea nu ține minte dacă în perioada acestor 4 ani semna tabelele lunar. Tabele de la f.d.99 Volumul II au fost semnate nu poate comunica că le semna lunar din motiv că contabila îi aducea la semnat niște acte o dată la două luni. Tabelele respective le-a semnat în ziua când ofițerii de urmărire penală s-au prezentat. Din momentul angajării niciodată nu a suplinit funcția de director. Tabelele care sunt la materialele cauzei ea le-a semnat din motiv că le-a printat, dar datele introduse erau introduse de contabil.

Suplimentar în ședința instanței de apel, Cozonac Renata XXXXX a invocat că este fiica lui Chitoroagă Valentina iar în perioada 2010-2011 îndeplinea funcțiile de menținere a rețelei locale, menținerea schimburilor de date dintre celelalte biblioteci, crearea bazelor de date ISBN, ISSN, ISMN, colaborarea cu agențiile internaționale, în funcția sa intra crearea machetelor și după persoanele le completau cu datele personale. La machetarea formularului de bază a introdus numele persoanelor și zilele lunii. Numele au fost introduse o singură dată, mai mult Cozonac Renata XXXXX cu tabelele date nu a lucrat, ele au fost create cu mult înainte de eveniment, dar în perioada respectivă fiind șeful serviciului, constituirea și crearea bazelor de date, știa că persoanele respective au un regim flexibil de muncă.

În urma analizei declarațiilor date de către inculpate, potrivit prevederilor articolului 414, alin. (4) Cod de procedură penală, Colegiul penal dă o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina, și anume:

- **Declarațiile martorului Diaconu Tatiana XXXXX/declarații verificate în instanța de apel**, care a declarat că, cu inculpata Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata nu este în relație de rudenie. În cadrul instituției Camera Națională a Cărții activează în funcție de bibliograf, a fost angajată în luna septembrie 2006. La moment activează în cadrul aceleiași instituții. Directorul instituției este Chitoroagă

Valentina și sunt în relații de serviciu. Chitoroagă Eugeniu îi este cunoscut, el a activat în cadrul instituției lor, funcția nu o poate numi și perioada în care a activat. Cunoaște că Chitoroagă Eugeniu este fiul inculpatei Chitoroagă Valentina. Cozonac Renata a fost primul ei șef de secție de constituirea și exploatarea băncilor de date, cunoaște că Cozonac Renata este fiica inculpatei Chitoroagă Valentina. Perciun Oxana a fost angajată cu un an mai târziu după ce s-a angajat ea, a activat tot în secția doamnei Cozonac Renata, apoi a fost transferată în secția arhivei. Nu au activat amândouă într-o secție, ea a fost transferată după ce Perciun Oxana a fost angajată. Vicol Alexandru îi este cunoscut, activa în cadrul instituției la fel în secția lui Renata Cozonac, ea nu cunoaște în ce relație era cu conducerea instituției. **O perioadă cu permisiunea lui Chitoroagă Valentina a fost plecată peste hotare, dar urma în continuare să își exercite activitatea și obligațiunile. A fost plecată în perioada anilor 2010- 2011, a fost plecată de la 2 la 6 luni. Au fost perioade când a fost plecată în perioada concediului anual și concediu din cont propriu.** Erau doar 2 luni pe care i le permite Codul muncii de a lua concediu din cont propriu, restul perioadei își exercita obligațiunile prin intermediul internetului. **În perioada când era plecată urma să descrie, să redacteze, să clasifice și să descrie notițele bibliografice care îi erau transmise de către Renata Cozonac prin skype, să completeze notițele bibliografice pentru a elabora cronica articolelor de ziar, selectarea tuturor numelor pentru alcătuirea indexului de nume și alcătuirea listei ziarelor cu care lucra pentru cronică. Apoi datele le expedia înapoi lui Renata Cozonac pentru a fi redactate și verificate de către Claudia Bigu șefa secției și Chitoroagă Valentina.** Pentru perioada absenței de la serviciu i sa calculat salariul. Salariul îl primea fratele ei, prin intermediul cardului bancar care era la el și avea acces. Ea nu poate comunica perioada absenței sale, nu sânt ordine de concedii. Înainte de plecare s-a înțeles cu Chitoroagă Valentina că **dacă pleacă ea își exercită obligațiunile prin intermediul internetului așa precum ar fi fost pe loc și Chitoroagă Valentina a acceptat, aceasta fiind din motivul stării financiare sale, astfel i-a permis de a pleca peste hotare, dar continuând să își exercite obligațiunile de serviciu. În baza bibliografiei naționale poate fi verificat volumul de lucru pe care l-a exercitat ea în perioada absenței, însăși cronica și articolele de ziar reprezintă dovada lucrului ei.** Renata Cozonac îi expedia săptămânal numărul de notițe bibliografice, apoi toate aceste notițe fiind compilate la sfârșitul lunii se adunase un număr nu poate spune exact deoarece diferea, fiind în dependență de numerele de articole selectate din ziar, lucrarea finisată cronica o expedia lui Renata Cozonac și rezultatul îl putea verifica Valentina Chitoroagă și Claudia șefa secției. Ea își rezervă timpul, săptămânal, se transferau notițele bibliografice așa precum se făcea și în cadrul instituției, în cadrul instituției norma zilei era de 36-40 de fișe, dar ea își rezerva timp pentru a fi descrise redactate și clasificate. Peste hotare se ocupa cu construcția, reparațiile în interior, dar putea să își rezerve timpul pentru îndeplinirea obligației de serviciu, erau zile când era liberă, când făcea acest lucru sau seara. Ea nu poate comunica dacă sunt alte persoane care au avut așa facilități, care au plecat peste hotarele țării, dar totodată să activeze în instituție. În cadrul instituției a angajat-o Chitoroagă Valentina. Evidența lucrului prestat la instituție îl ducea șefa secției Claudia Bigu și Chitoroagă Valentina. Pe perioada absenței sale evidența o ducea Chitoroagă Valentina și Bigu Claudia. Cu Chitoroagă Valentina a convenit doar verbal, ea nu poate comunica dacă există vreun act în sensul înțelegerii lor, ea nu a văzut și nu a semnat nimic. La înțelegerile lor verbale a fost prezentă Claudia Bigu șefa secției. Ea nu știe dacă există vre-un proces verbal, nu a văzut. Corghencea Ludmila de asemenea primea informația prin intermediul skypu-lui și o expedia la fel. Colegele de facultate i-au propus de a o angaja în cadrul instituției. Despre posibilitatea executării obligațiunilor prin intermediul internetului a convenit cu Chitoroagă Valentina, ea a fost cu rugămintea aceasta. Situația materială a determinat-o de a ajunge la înțelegerea cu Chitoroagă Valentina de a pleca peste hotare.

- **Declarațiile martorului Vicol Alexandru XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/, care a declarat că, cu inculpata Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata nu se află în relație de rudenie.** La instituția Camera Națională a Cărții a fost angajat în anul 2012 în funcția de bibliograf de către Chitoroagă Valentina. La momentul când a fost angajat a finisat Universitatea de Stat și căuta un post de lucru, în obligațiunile sale intra scanarea, prelucrarea informației, înregistrarea depozitului legal, și repartizarea cărții. Pe Chitoroagă Eugeniu îl cunoaște, activa în cadrul instituției, nu cunoaște în ce relație era cu directorul instituției, Perciun Oxana o cunoaște, nu este la curent în ce relație este cu directorul. Cozonac Renata cunoaște că este fiica lui Chitoroagă Valentina. Pe Diaconu Tatiana o cunoaște, activa în cadrul instituției, mai intra în birou la Renata Cozonac. În cadrul instituției a activat în perioada anilor 2012-2014, înainte de aceasta nu a activat. În biroul în care activa persoanele sus numite nu erau, la ei în birou erau 2 secții și persoanele date nu au activat. Evidența lucrului prestat de către el era dus de către Cozonac Renata și Olesca Zabiaco, el nu cunoaște dacă cineva ducea evidența lucrului lunar. Cozonac Renata și Olesca Zabiaco îl întrebau ce lucru a făcut și cât mai are de lucru la un capitol anume, Olesca Zabiaco era șef de secție, consideră că persoanele date aveau funcție de conducere, nu s-a interesat. **În perioada cât a activat în cadrul instituției a fost o perioadă când a plecat peste hotare în Sankt-Petersburg, nu i sa acordat concediu din motiv că el pe parcursul concediului activa, și-a luat cu el informația care trebuia prelucrată, Chitoroagă Valentina i-a permis acest lucru. El a comunicat lui Chitoroagă Valentina de a pleca peste hotare, comunicând că are un calculator și poate îndeplini atribuțiile de serviciu. A fost plecat pe o perioadă de aproximativ 3 luni.** Permisivitatea de a pleca peste hotare a fost în formă verbală, la discuția lor a participat și Renata Cozonac, din motiv că Renata Cozonac ducea evidența la cărțile scanate, el nu cunoaște dacă Renata Cozonac avea funcție de șef. El nu își amintește dacă a semnat vreun careva act care ar reflecta permisivitatea de a pleca peste hotare. Lui Renata Cozonac la întoarcerea lui de peste hotare a prezentat stikul cu lucrările sale, aceasta fiind peste 3 luni. El plecase peste hotare la odihnă pe o perioadă de maxim 3 luni, înțelegerea a fost pînă a pleca pe un termen maxim de 3 luni. Pe parcursul acestor 3 luni nu a comunicat într-un careva mod cu reprezentanții instituției. Obiecții la lucrul efectuat de către el nu au fost. A doua oară a fost la mare pe o perioadă de o săptămână. Pentru perioadele scurte erau tot așa înțelegeri din motiv că în perioada concediului său el se afla la serviciu. El era student în perioada aceea și avea nevoie de a fi prezent la examene, consultații, iar zilele absente se recuperau din perioada concediului. Pentru perioadele respective primea salariul prin intermediul cardului bancar care se afla la sora lui. Cu excepția relațiilor de serviciu în alte relații cu Chitoroagă Valentina nu se află, la moment cardul bancar se află la el dar o perioadă a fost și la Chitoroagă Valentina, nu își amintește perioada. El trebuia să plece la țară din motiv că copilul era bolnav, a rugat-o pe Chitoroagă să îi împrumute niște bani, fiind în perioada când urma să i se achite salariu a lăsat cardul lui Chitoroagă pentru a scoate banii. A împrumutat suma de 4000 lei. Salariul lunar era de aproximativ 4000 lei.

- **Declarațiile martorului Macrinici Efmia XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina nu este în relație de rudenie.** Activează la Camera Națională a Cărții șef serviciu bibliografie națională. În consiliul coordonator al instituției ocupă funcția de secretar. Președintele Consiliului este Valentina Chitoroagă. Pe Chitoroagă Eugeniu îl cunoaște, a fost colegul lor și este fiul lui Chitoroagă Valentina, nu poate spune în calitate de ce a activat, în calitate probabil de bibliograf, perioada când a activat nu poate spune, dar cunoaște că a fost angajată după ce a fost angajat el. Pe Chitoroagă Oxana o cunoaște, a fost colega lor, este soția lui Eugen Chitoroagă a activat ca bibliograf, perioada în care a activat nu o poate numi. Chitoroagă Oxana este căsătorită cu Eugen Chitoroagă, Cozonac Renata este fiica lui Chitoroagă Valentina și colega de serviciu. Diaconu Tatiana este de asemenea colega de serviciu. A semnat procese verbale de stabilire a graficului individual de muncă în privința lui Tatiana Diaconu și a lui Alexandru, procesele respective le-a semnat în anul 2014, nu ține minte la ce dată le-a semnat, a fost cazuri când procesele-verbale au fost semnate la data întocmirii, dar au fost cazuri când a semnat și ulterior, inițial a discutat verbal apoi era chemată de Chitoroagă Valentina pentru a le semna din motiv că erau unele scăpări. Procesele-verbale le-a semnat ulterior aproximativ peste un an. Procesele verbale au fost întocmite de către președinte și de către secretar. În cazul Vicol Alexandru și Diaconu Tatiana a fost întocmit de către Valentina Chitoroagă, înainte de a se semna aceste procese le-a citit. În moment când se analizează un subiect este făcut în baza căror-va documente și administrația instituției este competentă de ceia ce face. Ea semnează aceste procese verbale în calitate de secretar al Consiliului

coordonator. Consiliul Coordonator este un organ consultativ unde discută toate modificările la activitățile lor profesionale și organizatorice. Ședințele sunt reflectate în procesele verbale care se întocmesc la toate ședințele. Responsabil de întocmirea procesului verbal era ea ca secretar. **Mai multe dintre procesele verbale nu au fost efectuate, procesele verbale cu referire la Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru lipsesc din motiv că nu au fost efectuate la timp, dar problema s-a discutat doar în formă verbală.** Procesele verbale sunt numerotate. Nu există un registru în care se înregistra numărul proceselor verbale. Nu era dusă o evidență a întocmirii proceselor verbale. **În cadrul ședinței Consiliului coordonator despre graficul individual de muncă în privința lui Vicol Alexandru și Diaconu Tatiana au fost discutate, nu ține minte perioada.** Aceleași declarații le-a dat și în cadrul urmăririi penale. Despre graficul individual de muncă în privința lui Vicol Alexandru și Diaconu Tatiana au fost discutate verbal și nu a întocmit un proces verbal, și nu poate fi dovedit într-un oarecare mod, doar persoanele care au fost prezente pot comunica. Susține depozitiile date la faza de urmărire penală. Când a fost angajată Oxana Chitroagă aceasta nu era căsătorită cu Chitroagă Eugen;

- **Declarațiile martorului Arhir Alexandra XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitroagă Valentina nu este în relație de rudenie. În cadrul Camerei Naționale a Cărții a fost angajată din anul 2012 în calitate de bibliograf și activează pînă în prezent. În perioada activată evidența lucrului pe care îl efectuează ea personal duce evidența. Fiecare angajat duce evidența lucrului efectuat. Volumul de lucru prestat este verificat de șeful serviciului, apoi de director, șeful serviciului este Vlad Melnic. Tabelele de evidență a orelor lucrate le îndeplinește ea, și este verificat de șeful serviciului și de doamna director. Cozonac Renata din câte cunoaște nu a verificat asemenea tabele. Aceleași declarații le-a depus și când a fost audiată și în cadrul urmăririi penale. Tabelul înregistrării orelor de lucru reprezintă orele de lucru pe care le efectuează în fiecare zi, ea completează tabelele de evidență a lucrului pe care îl efectuează în fiecare zi. Pe parcursul activității sale în cadrul instituției în secția lui Cozonac Renata a activat. Tabelul pe care îl completează de evidență a procesului de muncă a fost creat de către ea. Macheta tabelelor o elaborează Renata Cozonac. Macheta formulată a proceselor lucrului efectuat a fost completat de către ea. Când a fost audiată în calitate de martor în cadrul urmăririi penale a confundat tabelul orelor de muncă cu evidența lucrului efectuat și a avut în vedere că completează tabelul lucrului efectuat. Ea a presupus că Renata Cozonac verifica tabelul lucrului efectuat, nu s-a exprimat corect.

- **Declarațiile martorului Macovei Elena XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitroagă Valentina nu este în relație de rudenie. Activează în funcția de contabil șef din anul 2008 pînă în prezent, în timpul activării a fost în concediu de maternitate, apoi a revenit. Pe Chitroagă Valentina o cunoaște, este directorul instituției la care activează din perioada anului 2008 de cînd a fost angajată. Pe inculpata Cozonac Renata o cunoaște, când a fost angajată la serviciu dumneai era în calitate de șef a secției, fiind pînă în prezent. Fiecare angajat își introduce în document ce a efectuat în timpul zilei, evidența orelor de muncă la moment le efectuează ea, dar din perioada anului 2008-2014 le efectua împreună cu Cozonac Renata. La moment tabelele orelor de muncă sunt contrasemnate de către Chitroagă Valentina și de contabilul șef Macovei Elena. Pînă în anul 2014 tabelele erau semnate de către Chitroagă Valentina și Cozonac Renata, dar au fost cazuri cînd Cozonac Renata se afla în concediu, ea punea bară și semna. Informația în carnetele de muncă era introdusă de către Renata Cozonac, iar Chitroagă Valentina le semna. În statele de personal Camerei naționale a Cărții nu este secția de cadre, dar tabelele orelor de muncă le efectuau împreună. În anul 2008 cînd a avut un control i sa comunicat că nu contabilul trebuie să semneze tabelul orelor de muncă, apoi în anul 2015 s-a atenționat că acestea trebuie să fie semnate de către contabil. Pînă în anul 2015 nu a semnat tabelele orelor de muncă la indicația Ministerului finanțelor prin controalele efectuate. Pe Diaconu Tatiana o cunoaște și cunoaște că Diaconu Tatiana a avut concediu din cont propriu și concediu anual. **Diaconu Tatiana efectua procesul de lucru, i se introducea în tabelul orelor de muncă 8 ore și i se achita salariu pentru munca prestată. Înainte de a efectua calculele salariului convenea cu comisia financiară repartizarea procentului lunar la fiecare angajat în parte, dumneai dacă prezenta lucru i se calcula salariul, și în baza aceasta se executa ordinul și ea calcula salariul. La această comisie se prezenta și tabelul orelor de muncă, erau folosite orele din tabel pentru calcularea salariului.** Mijloacele financiare speciale este venitul instituției pentru prestarea serviciilor care la începutul anului este planificat și prezentat Ministerului Culturii. Se execută un plan și suma este repartizată pe 12 luni, sunt cazuri cînd nu se execută 100%, dar totul convin cu Ministerul Culturii. Mijloacele speciale le foloseau la retribuirea muncii și rechizitelor de birou, procurarea cutiilor pentru cărți, arendă, editarea edițiilor bibliografii, procurarea mijloacelor fixe. Toate acestea erau prevăzute de instrucțiune, mai întîi se elaborează proiectul, se aproba de către Ministerul culturii apoi elaborau anexe. Toți angajații instituției primeau suplimente, dar nu primeau doar persoanele care erau angajate prin cumul. De la Ministerul Finanțelor a avut un control în anul 2010. Toate modelele actelor de procedură pentru evidență au fost perfectate de către Cozonac Renata.

- **Declarațiile martorului Botezatu Olga XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitroagă Valentina nu este în relație de rudenie. La camera Națională a Cărții a activat din anul 2003 în funcție de bibliograf și în perioada anilor 2010- 2015 a activat în calitate de bibliograf, a activat pînă la sfîrșitul anului 2014. În perioada anilor 2010-2015 a activat în subordinea lui Cozonac Renata cîteva luni sau jumate de an, exact nu ține minte. Chitroagă Eugeniu a activat în cadrul Camerei Naționale a Cărții și nu cunoaște dacă era în relație de rudenie cu inculpatele. Dar cunoaște că Renata Cozonac este fiica lui Chitroagă Valentina. Pe Chitroagă Oxana nu o cunoaște. Pe Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru îi cunoaște, ei nu au lucrat cu ea în aceeași secție. Ea nu cunoaște cine făcea tabelele evidenței orelor de muncă. Semnăturile și scrisul din procesul verbal de audiere ca martor sunt ale sale și declarațiile menționate în procesul verbal corespund realității. Baza de date a ziarelor a fost efectuată de către Cozonac Renata. Ea presupune că evidența personalului era dusă de Cozonac Renata și nu cunoaște cine a făcut tabelele de pontaj. Toate documentele în format electronic nu cunoaște cine le elabora. Nu cunoaște cine introducea toată informația pe situl instituției.

- **Declarațiile martorului Arhir Maria XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitroagă Valentina nu este în relație de rudenie. Pe Chitroagă Valentina o cunoaște din anul 2013 cînd a fost angajată la Camera Națională a Cărții în funcție de bibliograf, pe inculpata Cozonac Renata o cunoaște în același timp. La Camera Națională a activat în perioada începînd cu februarie anul 2013 și finisînd cu luna iulie anul 2015. Evidența timpului de lucru la început era dusă de către Cozonac Renata, o altă perioadă a fost dusă de către Zabiac Olesia și Melnic Vlad. Ea nu cunoaște în ce mod era dusă aceasta evidență, ea nu cunoaște dacă se întocmeau tabele de evidență a timpului de muncă. Semnăturile din procesul verbal de audiere sunt semnăturile ei. Evidența timpului de lucru era dusă de către șefii subdiviziunii și a activat în 3 subdiviziuni. Respectiv pe parcursul oricărei perioade au fost persoane diferite, iar la data audierii la faza urmăririi penale evidența timpului de lucru era dusă de către Cozonac Renata. Aceste 3 persoane au fost din momentul angajării pînă la demisie, s-a eliberat din funcție în luna iulie anul 2015. Pînă în decembrie anul 2014 evidența timpului de lucru a fost efectuată de către Cozonac Renata. **Evidența timpului de lucru vizează timpul ca unitate de măsură lucrat, iar evidența lucrului prestat include procesele propriu zis realizate. Cunoaște că se întocmeau tabelele timpului de muncă, dar nu le-a văzut niciodată. Nu a solicitat niciodată ca să facă cunoștință cu tabelele evidenței timpului de lucru.** Ea nu cunoaște prin ce se manifesta evidența timpului de lucru dus de către superiori. Cunoaște că erau mai multe tipuri de baze de date în instituție și cunoaște că erau create de Cozonac Renata.

- **Declarațiile martorului Levițaia Natalia XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, inculpata Cozonac Renata și Chitroagă Valentina nu este în relație de rudenie. Activează în calitate de inspector superior în cadrul Inspecției financiare din luna octombrie anul 2002 în baza autorizațiilor 533 din 21.04.2015, nr.611 din 04.05.2015 eliberate de Inspecția financiară în perioada 11.05.2015-08.06.2015 a efectuat inspectarea financiară la Camera Națională a Cărții conform ordonanței direcției generale urmărire penală

al Inspectoratului General de Poliție din 06.04.2015, actul Inspecției financiare este din 09.06.2015 în rezultatul inspectării fiind stabilit cheltuieli în sumă totală de 384,4 mii lei suportate neîntemeiat ca rezultat al aplicării incorecte al legislației și anume acordarea neîntemeiată a sumei de 213000,6 mii lei plăți majorate cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale în rezultatul depășirii plafonului stabilit, calcularea și achitarea neîntemeiată a plăților salariale în suma de 167008 mii lei și calcularea majorată a indemnizațiilor de concediu în sumă de 2000 lei. Actul dat a fost contestat, la dezacordul dat a fost trimisă scrisoarea inspecției financiare și cele nominalizate în dezacord au fost respinse ca fiind nefondate. Apoi a fost contestat la Judecătoria Râscani și prescripția inspecției financiare nr.27-02-10/770 din 12.06.2015 în rezultat de asemenea fiind respinsă. Ea nu este jurist ca să răspundă la întrebarea dacă actul de control și prescripția sunt acte administrative. Nu are extrasul din codul muncii ca să răspundă la întrebarea care anume din aliniate au fost încălcate. **Regimul flexibil al timpului de muncă a fost stabilit în baza punctului 8.5 al contractului colectiv de muncă, în prevederile contractului au fost stabilite doar munca înafara orelor de program și cu orele de muncă în regim flexibil.** Ea nu este expert ca să se expună referitor la faptul dacă munca înafara orelor de lucru este diferită de programul de muncă flexibil. Actul de control l-a întocmit ea. Regimul flexibil al timpului de muncă îl tratează ca programul de lucru, este într-o instituție de muncă de la orele 08.00-17.00 cu întreruperi pentru pauza de masă, iar regimul flexibil este efectuarea muncii în termen de 8 ore, dar ca un program individual. Aceleași ore fiind lucrate spre exemplu de la 08.00-12.00 și de 14.00-18.00, a fost acordat regim flexibil de muncă ea se expune ce este în viziunea expertului timpul flexibil de muncă, în rezultatul inspectării financiare tematice efectuată la Camera Națională a Cărții a Republicii Moldova (CNC), în perioada 01.01.2010-01.05.2015, privind corectitudinea utilizării mijloacelor financiare, și potrivit prescripției nr. 27-02-10/770 din 12.06.2015, s-a constatat că, contrar art. 2, 4, 31 alin. (3) din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 24, 34 din. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 și pct. 8 din anexa nr. 6 la hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005, art. 95, 100, 106, 114 din Codul muncii și pct. 177 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 93 din 19.07.2010, în perioada 2010-2014, pct. 8.5 al Contractului colectiv de muncă pe anii 2011-2013: au fost stabilite cheltuieli în sumă totală de 384,4 mii lei, suportate neîntemeiat, ca rezultat al implicării incorecte a legislației, și anume, acordarea neîntemeiată a sumei de 213,6 mii lei, plăți majorate cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, în rezultatul depășirii plafonului stabilit; calcularea și achitarea neîntemeiată a plăților salariale în sumă totală de .67,8 mii lei; calcularea și achitarea majorată a indemnizațiilor de concediu în sumă de 2,0 mii lei; au fost suportate cheltuieli cu încălcarea reglementărilor de procedură în sumă totală de 14,7 mii lei, fapt constatat în rezultatul stabilirii necorespunderii înscririlor din tabelele de evidență al timpului de muncă și ordinelor de rechemare și de utilizare a concediilor nefolosite; au fost acordate neîntemeiat regimuri flexibile ale timpului de muncă. Referitor la calcularea și acordarea neîntemeiată a sumei de 213,6 mii lei, plăți majorate cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, în rezultatul depășirii plafonului stabilit, menționează că, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005 „cuanțul plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale, plătite lunar unui angajat, salarizat în modul stabilit la capitolele VI-VIII, nu va depăși cuanțul salariului funcției al acestuia, ținându-se cont de sporul pentru vechime în muncă.” Remarcă că, același plafon este stabilit și în prevederile pct. 17 alin. (1) și (2) din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr.381 din 13.04.2006. Astfel, potrivit prevederilor art. 34 din. (3) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005 „angajaților salarizați în baza Rețelei tarifare unice care au obținut rezultate deosebite în activitatea desfășurată li se pot stabili, în baza unui regulament aprobat de Guvern, plăți cu caracter stimulator majorate cu pînă la 100% față de cuanțul indicat la (2)”, însă acesta pînă în prezent n-a fost elaborat, și respectiv, prevederile menționate nu pot fi aplicate. Situație analogică a fost stabilită și în cazul prevederilor pct. 17 alin. (5) din condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărârea guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 în 13.04.2006. Referitor la afirmația că plățile cu caracter stimulator includ doar premiile și ajutorul material, remarcă că, potrivit prevederilor pct. 17 din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006 „din contul mijloacelor speciale se va efectua retribuirea, conform actelor normative în vigoare, a muncii personalului implicat nemijlocit în prestarea serviciilor, executarea lucrărilor sau desfășurarea altor activități, inclusiv plata sporurilor, suplimentelor, premiile curente și acordarea ajutorului material. Cuanțul plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale plătite lunar unui angajat nu va depăși salariul lui de funcție, ținându-se cont de sporul pentru vechime în muncă”. Drept urmare, consideră neîntemeiate argumentele invocate de CNC, deoarece actele normative indicate mai sus, nu permit majorarea lor cu 100%, astfel a avut loc depășirea plăților cu caracter stimulator. În privința corectitudinii calculării și achitării neîntemeiate a plății salariale în sumă totală de 167,8 mii lei, unor angajați ai CNC în timpul aflării acestora peste hotarele țării, Inspecția Financiară consideră că, potrivit art. 95 din Codul muncii, timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă. Astfel, conform art. 106 al aceluiași Cod, angajatorul este obligat să țină evidența timpului de muncă prestat efectiv de către salariat, întocmind ulterior tabela de evidență a timpului de muncă, ce servește ca document primar utilizat nemijlocit pentru calcularea salariilor, în conformitate cu prevederile pct. 177 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 93 din 19.07.2010. În rezultatul contrapunerii datelor Departamentului Poliției de Frontieră cu datele din tabelele de evidență a timpului de muncă 5 angajați CNC s-a constatat că, în perioada 2010-2014, deși erau plecați peste hotarele Republicii Moldova, au fost tabelati ca fiind prezenți la serviciu, ceea ce denotă că evidența timpului prestat efectiv n-a fost ținută corespunzător. Mai mult ca atât, înscririle din tabelele de evidență a timpului de muncă nu corespund înscririlor din ordinele cu privire la personal, aferente salariaților vizați. Astfel, Inspecția Financiară corect a constatat că CNC a tabelat incorect timpul de muncă pentru 5 angajați, prin încălcarea pct. 177 a instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin Ordinul Ministerului finanțelor nr. 93 din 19.07.2010. Cu privire la acordarea regimurilor flexibile a timpului de muncă unor angajați ai CNC în perioada anilor 2011-2013, specifică faptul că acesta a fost acordat doar în baza ordinelor directorului, emise în temeiul proceselor verbale ale Consiliului Coordonator al CNC, iar în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (7) Codul muncii, „angajatorul poate stabili, cu acordul scris al salariatului, programe individualizate de muncă, cu un regim flexibil al timpului de muncă, dacă această posibilitate este prevăzută de regulamentul intern al unității sau de contractul colectiv ori de cel individual de muncă”. Totodată, conform prevederilor pct. 39 din Convenția colectivă a Ministerului Culturii (la nivel de ramură) pe anii 2011-2013 nr. 1 din 04.01.2011 „administrația va purta negocieri cu sindicatul pentru practicarea orarului flexibil de lucru, precum și asupra modalităților de aplicare a acestuia”. De remarcat că, în contractul colectiv de muncă pe anii 2011-2013, nu este prevăzută această posibilitate, iar regulamentul intern al CNC pentru anii 2011-2013 n-a fost prezentat inspectării, întrucât lipsește, potrivit explicațiilor verbale a directorului CNC. Indică că au fost încălcate următoarele prevederi legale: contrar art. 2, 31 alin. (3) și 4 din Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002, art. 24, 34 alin. (2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355-XVI din 23.12.2005, pct. 17 din Hotărârea Guvernului cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare nr. 381 din 13.04.2006, pct. 8 din anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plată prestate de către Ministerul Culturii și instituțiile subordonate nr. 1311 din 12.12.2005, art. 95, 100, 106, 114 din Codul muncii, pct. 177 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 93 din 19.07.2010. Referitor la tabelele de evidență în cazul angajaților care au depășit plafonul de muncă și au

Ministerului Finanțelor nr. 93 din 19.07.2010. Referitor la tabelarea angajaților în cazul rechemării acestora din concediu de odihnă în perioada 2010-2014, menționează că în conformitate cu prevederile art. 122 alin.(2) din Codul muncii, urma să fi indicat în tabela de evidență a timpului de muncă zilele lucrătoare, tabelate a câte 8 ore, în conformitate cu regimul de lucru a instituției. Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 177 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile bugetare, documentele ce servesc ca bază pentru calcularea salariului sânt: ordinele pe instituție de angajare, concediere și transferare a colaboratorilor, în conformitate cu statele de personal și salariile aprobate, tabelele de evidență a utilizării timpului de muncă și alte documente. Face referire la prevederile art. 122 alin.(2) din Codul muncii. A primit dezacordul la act, și la dezacordul dat a fost remis un răspuns ca fiind un dezacord nefondat, și prescripția dezacordului de asemenea a dat un răspuns. În răspuns a indicat pe întrebări aparte la întrebarea Inspecției financiare nu a luat în considerare art.34 alin.3 din legea nr.355 din 23.12.2005 din motiv că regulamentul nu a fost elaborat și prevederile nu pot fi aplicabile. Regimul flexibil al timpului de muncă în viziunea inspectorului este că regimul instituției este de la ora 08.00 până la 17.00 cu întrerupere de o oră pauza de masă și în viziunea inspectorului regimul flexibil poate fi în alte ore decât cele prevăzute de regulamentul intern al unității, orele suplimentare este munca suplimentară ceia ce conform prevederilor art. 104 Codul muncii este munca suplimentară prestată înafara orelor de muncă adică mai mult de 8 ore, astfel regimul flexibil și lucru înafara orelor de program sunt noțiuni diferite. Persoana pentru a primi salariul urmează a își desfășura activitatea la serviciu în conformitate cu art.2 al legii salarizării angajatul este salarizat în unitate de timp respectiv urma să fi prezent la serviciu acele 8 ore tabelate conform tabelul evidenței orelor de muncă. Inspectarea a fost efectuată în baza documentelor prezentate respectiv inspectorului i sa prezentat tabelele evidenței termenului de muncă și ordinele de rechemare sau de acordare a concediului. Referitor la Perciun/Chitroagă Oxana a indicat următoarele: în conformitate cu prevederile punctului 177 din instrucțiunea nr. 93 angajatorul este obligat să țină evidența timpului de muncă efectiv de către salariat. În conformitatea cu tabele evidenței timpului de muncă se calculează salariul. Dacă angajatul era rechemat din concediu respectiv urma să fi indicat în tabela de evidență a timpului de muncă ca fiind prezent la serviciu. Atunci când se recheamă persoana din concediu se indică în tabelul evidenței orelor de muncă apoi când decade urgența persoana urmează a își lua zile de concediu dar neplătite, și au fost cazuri când au fost achitări duble, în rezultatul controlului au fost constatate că au fost suportate cheltuieli cu încălcarea reglementărilor de procedură în sumă de 14,7 mii lei, inclusiv 9,6 mii lei plăți salariale și 5,1 indemnizații de concediu. Fapt constat în rezultatul stabilirii necorespunderii înscririlor din tabelele de evidență al timpului de muncă și ordinelor de rechemare și de utilizare a concediilor nefolosite. Ulterior semnării actului cu toate anexele se perfectează dosarul în cadrul Inspecției financiare și respectiv toate materialele anexate la act au fost trimise procuraturii. Nu ține minte pe ce perioadă a fost efectuat controlul. încălcarea a fost continuă astfel a efectuat controlul până în momentul încheierii inspectării. Din motiv că încălcarea a fost continuă cu șeful direcției a luat decizia de a efectua controlul până la momentul încheierii actului. Ea a alcătuit prescripția în baza actului de control. Prescripția a fost semnată de către șeful de direcție, directorul adjunct al instituției. Plățile cu caracter stimulator au fost calculate ilegal din motiv că așa prevede legislația. Folosirea mijloacelor speciale sunt mijloace bugetare din motiv că intră în componența bugetului instituției care este o instituție bugetară. Dacă nu era elaborat regulamentul de către Guvern administrația nu avea dreptul de a majora până la 100 % plata cu caracter stimulator. Controlul a fost efectuat în baza documentelor prezentate respectiv dacă în tabel era indicat 8 ore era zi de lucru dacă nu era indicat era zi de odihnă. În anexele de la act nu toate aceste perioade puteau fi incluse. La moment nu poate răspunde din motiv că controlul a fost efectuat în baza tabelului de evidență a timpului de muncă urmează ca să aibă tabelul pentru a se expune pe fiecare caz aparte. Suma de 10,3 mii lei ca diferență sunt plăți cu caracter stimulator care au fost incluse și la calcularea plăților salariale din contul mijloacelor speciale și a plăților care au fost calculate persoanelor aflate peste hotare. Ea a făcut inspectarea doar și a constatat încălcarea, prescripția a fost semnată de către directorul adjunct Ion Borta. Toate mijloacele intră în bugetul public național. Ea nu poate numi actul legislativ care ar diviza aceste mijloace. Art.34 alin.3 se regăsește în legea cu privire la salarizarea a sistemului bugetar nr.355 din 23.12.2005. Ea nu este jurist ca să pot răspunde la întrebări. Controlul a fost efectuat în limita competenței respectiv lucrul salariatului care urma să fi îndeplinit ea nu l-a verificat deoarece nu ține de competența ei. Ea nu poate trata legea concluziile sunt indicate în actul de control. Ea nu cunoaște ce act normativ prevede prestarea muncii doar în sediul instituției. Cu referire la termenul păstrarea cererilor prin care se solicita concediu este indicat în act și este un termen de un an. încălcările menționate ca: încălcarea de procedură sa manifestat prin faptul că înscririle din tabelul de evidență a orelor de muncă nu au corespuns cu înscririle din ordinele cu privire la personal. Salarizarea se efectuează în baza tabelelor evidenței timpului de muncă în tabel dacă era indicat 8 ore urma să fi remunerat. Cu referire la tabelele evidenței timpului de muncă acestea sunt documente confirmative pentru calcularea salariilor angajaților. A menționat că de ce a fost indicat art.24 alin.1, în contextul încălcării a fost înscris articolul menționat. Se calculează salariul de baza iar salariul tarifar se calculează pe unitatea de timp. Ei au stabilit că au fost acordate plăți cu caracter stimulator majorate. Pentru încălcări sunt prevăzute anexe unde este menționat încălcarea. În act nu este indicat că sa încălcat careva act normativ care prevede completarea tabelelor de evidență a timpului de muncă. Statistica răspunde tabela de evidență a timpului de muncă. Calculul a fost efectuat în comun cu contabilul șef al entității. Toate actele de către ea și contabilul șef au fost verificate împreună. Calculul a fost efectuat și în baza ordinelor. În anexă este indicat ca încălcare în luna ianuarie anul 2010. La moment nu poate răspunde la întrebarea referitor la calcularea salariului pentru luna aprilie anul 2011. Recalculul a fost efectuat în baza tabelelor de evidență a timpului de muncă. Conform tabeli de evidență al timpului de muncă zilele de 29 și 30 august 2011 angajatul a fost tabelat ca fiind prezent la serviciu (a câte 8 ore), de drept conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră pentru data de 29-30 se aflau peste hotarele țării Republicii Moldova. Dar conform tabeli de evidență al timpului de muncă zilele de 20 august și 10 septembrie 2011 au fost tabelate ca zile de odihnă. Astfel, la caz, potrivit legislației nominalizate mai sus, aceste 2 zile de 29 și 30 august 2011, nu erau în drept de a fi incluse în tabela de evidență a timpului de muncă ca zile lucrătoare, deoarece se aflau peste hotare, temei pentru care s-a efectuat recalculul pentru perioada respectivă. Cît privește dacă a ținut cont de faptul că în locul zilelor de odihnă au fost stabilite alte 2 zile lucrătoare (20 august și 10 septembrie 2011), atenționează că la efectuarea verificărilor nu e cazul de a ține cont pentru inspector, este cert faptul că în cadrul inspectării se prezintă documentele contabile primare, la caz tabela de evidență a timpului de muncă ordinile ș.a. informație, dar ce s-a inclus în tabela de evidență se combat prin documentul prezentat de poliția de frontieră, temei pentru ce consideră că includerea în tabela de evidență, și, respectiv, calcularea și achitarea salariului pentru zilele de 29-30.08.2011 este neîntemeiată. Conform tabeli de evidență al timpului de muncă zilele de 29 și 30 august 2011 angajatul Perciun (Chitroagă) Oxana a fost tabelată ca fiind prezent la serviciu (a câte 8 ore), de drept conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră pentru data de 29-30 se aflau peste hotarele țării Republicii Moldova. Dar conform tabeli de evidență al timpului de muncă zilele de 20 august și 10 septembrie 2011 au fost tabelate ca zile de odihnă. Astfel, la caz, potrivit legislației nominalizate mai sus, aceste 2 zile de 29 și 30 august 2011, nu erau în drept de a fi incluse în tabela de evidență a timpului de muncă ca zile lucrătoare, deoarece se aflau peste hotare, temei pentru care s-a efectuat recalculul pentru perioada respectivă. Cît privește dacă a ținut cont de faptul că în locul zilelor de odihnă au fost stabilite alte 2 zile lucrătoare (20 august și 10 septembrie 2011), atenționează că la efectuarea verificărilor nu e cazul de a ține cont pentru inspector, este cert faptul că în cadrul inspectării se prezintă documentele contabile primare, la caz tabela de evidență a timpului de muncă ordinile ș.a. informație, dar ce s-a inclus în tabela de evidență se combat prin documentul prezentat de poliția de frontieră, temei pentru ce consideră că includerea în tabela de evidență, și, respectiv, calcularea și achitarea salariului pentru zilele de 29-30.08.2011 este neîntemeiată. Recalculul au fost efectuate în comun cu contabilul-șef și consideră că putea fi admisă o greșeală aritmetică și /sau tehnică, luând în considerație volumul mare de lucru întru determinarea sumei recalculului prin contrapunerea multor documente cum ar fi: tabelele de evidență ale tipului de muncă, ordinele, informațiile privind ieșirile/intrările din în/țară a Departamentului Poliției de Frontieră (inclusiv și ora acestora), fișele de calcul a salariilor din contul mijloacelor bugetare și

speciale, efectuarea însăși a recalculului cu înscrierea propriu zisă a acestuia (recalculului) în anexele respective. De drept inspectarea a fost efectuată în baza ordonanței privind dispunerea efectuării controlului și s-a expus în limita întrebărilor specificate a acesteia după cum urmează: „care este salariul calculat și achitat lui Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, pentru zilele și perioadele indicate în partea descriptivă a prezentei ordonanțe în care au lipsit de la serviciu, cu indicarea informațiilor concrete pentru fiecare zi/lună și angajat în parte”. De drept, din partea instituției CNC încălcarea a existat și există că angajații au fost incluși în tabela de evidență a timpului de muncă ca fiind prezenți la serviciu tabelată a câte 8 ore zilnic. Conform datelor prezentate de către Departamentul Poliției de Frontieră pentru zilele specificate dna Perciun/Chitoroagă Oxana se afla peste hotarele țării Republicii Moldova. Conform informației documentelor prezentate pentru verificare privind salariul calculat din contul mijloacelor bugetare și speciale, salariul calculat pentru 17 zile a lunii ianuarie 2013 (incluse în tabela de evidență a timpului de muncă) a constituit în total suma de 11216,13 lei, inclusiv plăți concediale 4177,72 și ajutoare materiale din contul mijloacelor bugetare în sumă de 2282,251 lei și mijloace speciale în sumă de 1000,0 lei, premii mijloace bugetare – 1167,5 lei și mijloace speciale - 100 lei. Recalcularea sumei de 3756,16 lei care se conchide din 1847,54 lei (salariu lunar)+ 277,13 (adaos) + (1167,5+100) - (premii) + 363,99 lei salariu lunar mijloace speciale, ce constituie, respectiv, recalculul pentru 17 zile lipsă a lunii ianuarie 2013, luând drept temei informația Departamentului Poliției de Frontieră. Potrivit ordinului nr.2-cp din 31.01.2012 au fost acordate 38 zile calendaristice pe perioada 01.02.2012-10.03.2012, fiind efectuate calculele în sumă de 5322,66 lei, respectiv pentru perioada indicată conform tabelii de evidență a timpului de muncă fiind tabelată în concediu. Ulterior, conform ordinului prezentat nr.6 din 01.03.2012 dna Perciune /Chitoroagă O. din data 15.02.2012 a fost rechemată din concediu (perioada 01.02.2012-10.03.2012), totodată, conform tabelii de evidență a timpului de muncă fiind tabelată în continuare în concediu. Respectiv, fiind constatat necorespunderea înscrierilor din ordinul de rechemare cu tabela de evidență a timpului de muncă ce servește document primar pentru calcularea salariului. Remarcă că, în perioada 24.12.2013 până 03.05.2013 conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră angajatul se afla peste hotarele țării. Toate materialele sînt anexate la dosarul inspectării (tabelele de evidență, ordinele, fișa de calcul a salariului) prin analiza cărora este vădit clar despre esența acestei înscrieri privind necorespunderea datelor. Potrivit actelor legislative nu există definiția de schimb a zilelor libere cu cele nefolosite în lipsa documentelor ordinului cu mențiunile efectuate în tabela de evidență a timpului de muncă. Verificarea operațiunilor efectuate în documentele și registrele contabile potrivit Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 se efectuează la momentul efectuării acestora. Pentru verificarea plăților acordate i-a fost prezentată tabela de evidență a timpului de muncă pentru luna septembrie 2012. Conform tabelii de evidență a timpului de muncă pentru luna septembrie 2012 este tabelată ca fiind prezentă la serviciu, pentru care a recepționat suma de 2676 lei, ca plăți salariale. Conform ordinului nr.23cp din 27.09.2012 a fost acordat concediu nefolosit pentru 17-18 septembrie 2012, pentru ce și sau efectuat recalculul. Referitor la suma de 267,60 lei este recalculată reieșind din - 2676 lei (salariul calculat luna septembrie 2012):20zl*2 z. Necorespunderea datelor constă în următoarele: conform tabelii de evidență a timpului de muncă pentru luna septembrie 2012 este tabelată ca fiind prezentă la serviciu, deși conform ordinului nr.23cp din 27.09.2012 a fost acordat concediu nefolosit pentru 17-18 septembrie 2012. Situațiile sînt analogice și în cazul calculelor pentru celelalte sume, precum și cauza formării acestora în situațiile respective. Recalculul lui Diaconu/Livandovschi Tatiana s-a efectuat luînd drept tabela de pontaj, ordinul, informația Departamentului Poliției de Frontieră. Salariul calculat pentru august a constituit 2054,0 lei mijloace bugetare și 1029,6 lei mijloace speciale. Astfel, (2054,0+1029,6) :20* 15=2312,7 lei. Conform tabelii de evidență a timpului de muncă pentru septembrie 2010 Diaconu/Livandovschi Tatiana a fost tabelată 22 zile lucrătoare a câte 8 ore salariul calculat fiind de 3690,0 lei - mijloace bugetare, deși conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră a fost de facto se afla peste hotarele țării, astfel suma recalculului constituie 3690,0 lei. Deși conform tabelii de evidență a fost tabelată ca fiind prezentă la serviciu, conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră de facto se afla peste hotarele țării. Potrivit informației Departamentului Poliției de Frontieră Diaconu/Livandovschi Tatiana din 20 zile aceasta s-a aflat 16 zile peste hotarele țării. Respectiv, pentru aceste 16 zile a fost efectuat recalcul în sumă de 3569,6 lei respectiv: salariu calculat pentru februarie 2011 a constituit 2362,0 lei mijloace bugetare și 2100 lei mijloace speciale, în total 4462,0 lei (:) 20zile (*) 16 zile lucrătoare=3569,6 lei. Potrivit informației Departamentului Poliției de Frontieră Diaconu/Livandovschi Tatiana s-a aflat 16 zile peste hotarele țării, pe cînd a fost tabelată ca fiind prezentă la serviciu. Astfel, a fost efectuat recalculul pentru zilele respective. Conform ordinului nr.3 din 11.01.2010 urmau a fi calculate 2000,0 lei, 50% salariul de funcție plus vechimea constituie 968 lei, diferența constituind 1032 lei. Referitor la Chitoroagă Eugeniu menționează că, salariul calculat pentru aprilie 2010 din contul mijloacelor bugetare 2026,18 lei, mijloace speciale 1350 lei, înscris eronat denumirea lunii (temei fiind numărul de zile lucrătoare, fapt descris în situațiile analogice mai sus). Astfel, calculul pentru 16 aprilie 2010 constituie 168,81 lei fiind calculat 2026,18 lei m/b+1350 m/s:20zile * 1 zi. Conform tabelii de evidență a timpului de muncă 16 aprilie 2010 tabelată 8 ore, în conformitate cu prevederile pct. 177 din Ordinul nr.93 a MF servește drept temei pentru calcularea salariului. Ordinele indicate se regăsesc în anexa nr.4 la actul inspectării privind necorespunderea tabelilor de evidență a timpului de muncă cu ordinele prezentate. Temei pentru calcularea salariului este tabela de evidență, situații similare cu indicarea actului normativ descrise mai sus. Calculul salariului pentru 17 zile august 2010 a constituit 1324,81 lei, respectiv 1 zi 77,93 lei. Temei pentru calcularea salariului este tabela de evidență, situații similare cu indicarea actului normativ descrise mai sus. Conform tabelilor de evidență a timpului de muncă pentru august și septembrie - 20 august și 10 septembrie fiind tabelate ca zile de odihnă. Conform tabelii de evidență a timpului de muncă pentru septembrie 2011 zilele de 1, 2, 5 și 6 septembrie 2011 fiind tabelate ca prezent la serviciu, deși conform ordinelor menționate urma a fi tabelat în concediu. Salariul calculat mijloace bugetare în sumă de 1624,9 lei, respectiv pentru 4 zile 295,44 lei, indicat numărul de zile în tabel 1 zi, urma a fi înscris 4 zile. Chitoroagă Eugeniu i- au fost calculate plăți salariale - 608,64 lei și 1597,96 lei, sumele respective au fost calculate în rezultatul necorespunderii datelor din tabelele de evidență a timpului de muncă și a ordinelor prezentate, fiind descris amănunțit despre aceasta în tabelul anexat la materialele inspectării. Referitor la Cozonac Renata a menționat că, septembrie 2011 - 22 zile, ziua de 1, 2, 5 și 6 septembrie 2011 tabelate ca prezentă la serviciu, de facto conform datelor Departamentului Poliției de Frontieră s-a aflat peste hotare. Astfel, salariul calculat pentru septembrie 2011 a constituit din contul mijloacelor bugetare în sumă de 5924,73 și mijloace speciale 2125,5 lei. Salariul total 8050,23 lei : 22 zile * 4z =1463,67 (suma recalculului). Conform fișei personale a calculului salariului din contul mijloacelor speciale pentru luna septembrie 2011 nu sînt indicate sume calculate din cauza că această sumă se regăsește în octombrie 2011 deoarece la formarea fișei a avut loc trecerea dintr-un rînd în altul, fapt confirmat prin verificarea sumei în colonița total primit cum ar fi total calculat 2125,5 lei, total reținut 548,16 lei total primit înscris greșit 2226,3 din cauza necoincidenței rîndului, urma a fi înscris 1577,34 lei, ceea ce se regăsește în rîndul de mai sus. Informația a fost tapată la calculator de către contabil-șef și putea fi admisă această necorespundere, totodată fișa fiind semnată de contabil-șef. La actul de control, este indicat că a fost achitat lui Cozonac Renata salariu majorat din mijloace speciale și anume suma de 5128 lei martie 2010. în baza ordinului anexat la actul inspectării nr.21 din 29.03.2010 dnei R. Cozonac i-au fost acordate din contul mijloacelor speciale premii în mărimea a două salarii. Totodată, ține să menționeze că, deși ordinul a fost emis în martie 2010, conform fișei de salariu acestea au fost calculate în mai și iunie 2010. Mai mult ca atît conform ordinului nr.22 din 29.03.2010 au mai fost acordate dnei R. Cozonac 2600 lei plăți cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale. Astfel, conform descifrării salariului pentru anul 2010 din contul mijloacelor speciale au fost calculate 6753 lei (5616+1137). în baza ordinului anexat la actul inspectării nr. 10-cp din 28.03.2012 Renata Cozonac i-au fost acordate din contul mijloacelor speciale premii în mărimea a trei salarii. Astfel, conform descifrării salariului pentru anul 2012 din contul mijloacelor speciale au fost calculate 8142,45 lei (3728,3+2714,15+1700). Cuantumul maxim stabilit de legislație a fost de 1334 lei (50% salariul de funcție și vechimea în muncă) respectiv suma depășită a constituit 6808,45 lei. în baza ordinului anexat la actul inspectării nr.36 din 31.07.2013 dnei R. Cozonac i-au fost acordate din contul mijloacelor

speciale ajutor material în mărimea unui salariu și premiu în mărimea a două salarii. Astfel, conform descifrării salariului pentru anul 2013 din contul mijloacelor speciale au fost calculate 9879,45 lei (5752,95+833,35+3293,15). Cuantumul maxim stabilit de legislație a fost de 1609 lei (50% salariul de funcție și vechimea în muncă) respectiv suma depășită a constituit 8270 lei. În temeiul ordinului directorului CNC nr.35 din 30.06.2014 au fost acordate: un ajutor material din contul mijloacelor speciale în mărimea unui salariu și premii în mărimea a două salarii. Conform datelor fișei de calcul a salariului din contul mijloacelor speciale salariul calculat în iunie 2014 a constituit 10778,67. Cuantumul maxim stabilit de legislație a fost de 1499,15 lei (50% salariul de funcție și vechimea în muncă) respectiv suma depășită a fost de 8270 lei. 5 zile septembrie 2012 18-21.09.2012 și 24.09.2012 - 2154 lei, deși conform tabelii de evidență a timpului de muncă este indicat ca fiind prezent angajatul la serviciu tabelat a câte 8 ore, respectiv calculat plăți salariale, de facto se afla peste hotare. Totodată, inspectării a fost prezentat ordinul nr.23 cp din 24.09.2012 privind acordarea concediului nefolosit pentru aceste zile, recalculul a fost efectuat conform datelor fișei personale, 7 zile septembrie 2013 - 4053,34 lei, deși conform tabelii de evidență a timpului de muncă este indicat ca fiind prezent angajatul la serviciu tabelat a câte 8 ore, în perioada 18-20.09.2013 și 23-26.09.2013, respectiv calculat plăți salariale, de facto se afla peste hotare, recalculul conform datelor fișei personale. 1 zi - 8 august 2014 - 901,0 lei, conform datelor ieșirea din țară a fost pe perioada 01.08-10.08.2014. Conform ordinului nr.35 din 30.06.2014 s-a aflat în concediu pe perioada 01.07-07.08.2014, totodată, fiind prezentat ordinul nr.44 din 01.08.2014 cu privire la acordarea concediului nefolosit, pe perioada 01.08.-10.08.2014, fiind suprapuse perioadele de acordare a concediului pe perioada 01.08-07.08.2014. Totodată, angajatul pe ziua de 8 august 2014 este tabelat ca fiind prezent la serviciu, fiindu-i calculat salariu, în conformitate cu fișa de calcul. Referitor la Vicol Alexandru a menționat că, în rezultatul contrapunerii datelor din tabela de evidență a timpului de muncă cu datele traversării frontierei de stat a fost constatat ieșirea angajatului peste hotarele țării, deși era tabelat ca fiind prezent la serviciu, remunerarea pentru zilele respective fiind stabilită în baza documentelor prezentate. Regimuri flexibile ale timpului de muncă au fost acordate neîntemeiat, contrar prevederilor art. 100 din Codul muncii nr. 154-XV din 28.03.2003, art.2 și 31 alin.(3) din Legea salarizării nr.847-XV din 14.02.2002, art.24 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23.12.2005 și pct.8.5 al Contractului colectiv de muncă pe anii 2011-2013, la 2 angajați în perioada aprilie 2010 - noiembrie 2012 și, respectiv, februarie-aprilie 2013, conform ordinelor directorului și în temeiul proceselor verbale ale Consiliului Coordonator al CNC. Menționează că, pct.8.5 al Contractului colectiv de muncă pe anii 2011-2013, indicat în procesele verbale sus menționate, nu prevede acordarea regimului flexibil al timpului de muncă, fiind descrisă doar munca desfășurată în afara orelor de program. Verificarea volumului lucrărilor nu intră în limita competenței inspectorului, la act fiind anexată explicația directorului Camerei Naționale a Cărții (anexa nr.8 din act). Remarcă că, angajatul dacă a fost tabelat ca fiind prezent la serviciu a câte 8 ore zilnic, în care conform actului normativ menționat, urma să-l folosească pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă. Dacă se referă la un volum de muncă îndeplinit, era necesar a fi încheiat un contract individual de muncă în prevederile căruia urma a fi stabilit volumul de lucru îndeplinit, cu întocmirea ulterioară a procesului-verbal de executare a lucrărilor semnat de părți (acestea nefiind prezentat inspectării) și plățile salariale urmau a fi achitate de la articolul de cheltuieli a clasificăției bugetare 111.04 „Salarizarea lucrătorilor netitulari” și nu de la art. 111.01 „Salariul funcției”, art. 111.02 „Sporurile la salariul funcției”, art. 111.06 „Ajutor material” ș.a articole, din contul cărora în fond au și fost calculate și achitate plățile salariale a angajaților aferenți, cărora au fost acordate regimuri flexibile ale timpului de muncă. Plățile salariale majorate din contul mijloacelor speciale au fost calculate în comun cu contabilul-șef al instituției, recalculele fiind semnate de către ea și contabil-șef, în baza documentelor prezentate conform datelor evidenței contabile, inclusiv în baza ordinelor anexate la actul inspectării. Din cauza volumului mare de file la dosarul actului inspectării descifrările salariale aferente n-au fost anexate. Pentru corectitudinea calculării cuantumul plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale plătite lunar unui salariat este un articol aparte, fiind aplicat art.34 alin.2) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355 din 23.12.2005. Conform numerotării anexelor la actul inspectării anexa nr.3 reprezintă suma de 10,3 mii lei, ce reprezintă depășirea a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale incluse în salariul calculat și achitat neîntemeiat în sumă totală de 167,8 mii lei, constatată în rezultatul contrapunerii datelor din tabelele de evidență a tipului de muncă cu ieșirile peste hotarele țării. Anexa nr.4 reprezintă informația privind plățile salariale pentru trei angajați calculate și achitate în sumă de 9,6 mii lei și indemnizații de concediu în sumă de 5,1 mii lei. Modul de calculare este descris în anexele respective la act, stabilite prin contrapunerea datelor, în baza documentelor primare prezentate, respectiv a ordinelor și tabelelor de evidență a timpului de muncă. Inspectarea a fost efectuată în baza documentelor prezentate de instituție (ordine, tabele de evidență a timpului de muncă, informațiile privind calcularea salariilor ș.a.), precum și în baza documentelor prezentate de către Direcția Generală Urmărire Penală a Inspectoratului General al Poliției (a documentelor ce țin de ieșirile/intrările din/în țară a Departamentului Poliției de Frontieră) și în rezultatul contrapunerii acestora fiind informate în comun cu contabilul-șef informațiile (anexele) aferente rezultatelor acestor contrapuneri în suport electronic și tipărite în cadrul CNC, care au fost semnate de către contabilul-șef al instituției și de către inspector, acestea fiind prezentate și directorului, în baza acestor anexe cu calcule a și fost semnat actul inspectării, inclusiv și la primirea a unui exemplar al actului de control. La scrisorile nominalizate sînt indicați executorii, respectiv ca executor ea a fost la prescripția Inspecției Financiare nr.27-02-10/770 din 12.06.2015 și răspunsul nr.27-02-10/955 din 16.07.2015 la dezacordul Camerei la actul inspectării financiare nr.32-06-32 din 22.06.2015. Totodată, în conformitate cu prevederile pct.7 alin.1) lit.j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare nr. 1026 din 02.11.2010, Inspecția și-a îndeplinit atribuțiile după cum urmează: înaintează conducătorilor și executorilor de buget ale entităților supuse inspectării (controlului) financiare prescripții executorii privind lichidarea iregularităților constatate în cadrul inspectării (controlului) financiare și monitorizează executarea acestora. Conducerea Camerei Naționale a Cărții a activat contrar prevederilor art.86 alin.1) lit.h) și art. 114 alin.1) lit.a) și alin.2) lit.a) din Codul Muncii nr. 154 din 28.03.2003, fapt justificat prin datele prezentate de la Departamentul Poliției de Frontieră prin care s-a confirmat că angajații instituției se aflau peste hotarele țării deși au fost tabelați ca fiind prezenți la serviciu, contrar legislației în vigoare indicate mai sus, fiind astfel neîntemeiat incluși în zilele respective în tabela de evidență a timpului de muncă, respectiv fiindu-le calculate și achitate plăți salariale (inclusiv plăți concediale, ajutoare materiale), prejudiciind astfel bugetul de stat. Nu s-a ridicat întrebarea de a constata din ce se formează sumele plătite, deoarece acestea au fost calculate, achitate și utilizate ilegal, încasate integral de către angajații nefiind la serviciu, dar tabelați. Acestea sta și este încălcarea din partea instituției că au calculat și achitat neîntemeiat mijloace bugetare, fapt constatat de către Inspecția financiară. Ajutoarele materiale urmau a fi acordate, conform legislației, în baza ordinelor și în temeiul cererilor personale, care la momentul inspectării aceste documente erau lipsă și nu au fost prezentate inspectării pentru verificare. Conchide că cele expuse sunt clar descrise în actul inspectării financiare și înaintarea întrebărilor într-o explica cum s-au calculat sumele și din ce acestea sunt compuse nu aparține potrivit competenței, în calitate de martor, inspectorului. Deoarece sumele calculate de drept au fost efectuate de către contabilul-șef al instituției inspectorul în limita competenței a constatat faptele, fapt ce și a făcut. Mai mult ca atât există o Decizie irevocabilă a instanței de judecată, și anume a Curții de Apel din 03.12.2015, care s-au expus asupra celor constatate prin act caz examinat și potrivit prevederilor art. 123 Cod de procedură civilă nu se cere a fi dovedite. A verificat toate sumele care au fost puse în întrebările suplimentare. Referitor la calcularea salariului pe zi și dacă a fost inclus ajutorul material a indicat răspunsul anterior. La fiecare întrebare în parte a fost dat răspuns concret. Anexele prezentate sunt identice camera cărții împreună cu contabila a făcut calculele și rezultatele sunt prezentate. A prezentat actul definitiv și anexele care au fost perfectate de comun cu contabilul șef. Când se coase materialele dosarului atunci și se efectuează numerotarea, după ce actul a fost semnat. Ajutorul material face parte din categoria plăților cu caracter stimulator și respectiv la încălcarea cu majorare plăților cu caracter stimulator au fost indicate și sumele date. Sumele le calculează contabilitatea în baza ordinului directorului. Nu este de competența ei de a verifica bunul efectuat de angajații camera

- **Declarațiile martorului Zabiaco Olesca XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, cu inculpata Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina nu este în relație de rudenie. Este angajată la Camera Cărții în funcție de șef serviciu primire și înregistrarea documentelor din anul 1999 și tot de atunci le cunoaște pe Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina, este subalternă lui Chitoroagă Valentina. Ea cunoaște persoanele Chitoroagă Oxana, Chitoroagă Eu geniu, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru, sunt foști angajați, iar Diaconu Tatiana este în concediu de maternitate. A cunoscut-o pe Perciun Oxana, ulterior a devenit Chitoroagă Oxana a activat în arhivă în funcție de bibliograf, aproximativ din anul 2014 nu mai activează. Chitoroagă Eugen a fost la primirea și înregistrarea documentelor, se ocupa cu montarea bibliografiei naționale, a indexului de nume, a activat în perioada anului 2010 exact nu poate comunica. Chitoroagă Eugeniu activa în cadrul Camerei Naționale a Cărții, dar lucru îl efectua la domiciliu prezentând informația pe stik sau prin poșta electronică, aceasta informație o prezenta ei din motiv că era subalternul ei. Diaconu Tatiana a fost angajată în perioada anilor 2009-2010 nu ține minte exact, în secția prelucrarea analitică a documentelor, la moment este în concediu de maternitate. Cu Vicol Alexandru a stat într-un birou, un birou primirea și înregistrarea documentelor și numerotarea internațională a publicațiilor. El de asemenea nu mai activează din anul 2014. Vicol Alexandru avea un grafic flexibil, efectua lucru la domiciliu și prezenta lucru efectuat. Ea nu cunoaște și nu poate comunica dacă Vicol Alexandru sau Chitoroagă Eugeniu în perioada cât activau au fost plecați peste hotare. Vicol Alexandru nu a fost subalternul ei, ei doar au stat într-un singur birou. Fiecare angajat efectuează personal tabelul zilnic de muncă, iar administrația efectuează tabelul orelor de muncă și anume de Chitoroagă Valentina împreună cu contabilul Macovei Elena, în serviciu în care activează a avut subalterni. Ei i se prezenta informația cu privire la tabelul orelor de lucru, iar ea la rîndul său prezenta directorului Chitoroagă Valentina. Chitoroagă Valentina cunoaște despre faptul că Vicol Alexandru și Chitoroagă Eugeniu efectueau lucrul la domiciliu. Când a fost interogată de către organul de urmărire penală a făcut aceleași declarații. Programul flexibil de lucru era atunci când persoana își alegea orele de lucru și efectua lucru înafara sediului. Sunt puțini la Camera Cărții și salariul este mic, Tatiana Diaconu nu avea un program flexibil de lucru. Chitoroagă Eugeniu îi prezenta tabelul lucrului efectuat la fel ca și toți subalternii.

- **Declarațiile martorului Erizanu Gheorghe XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află. Cu inculpatele Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata nu este în relații de rudenie. **Lucrul la distanță datorită tehnologiilor actuale poate fi efectuat indiferent de mărimea distanței dacă persoana respectivă și revista la care activează sunt conectate la tehnologiile moderne. Poate comunica din experiența sa și lucrul care se efectuează la editură, redactorii lucrează la domiciliu deoarece este un lucru care necesită liniște și concentrare, după efectuarea lucrului se prezintă editurii textul redactat.** Redactorul este cel care citește și verifică corectitudinea lingvistic și semantic la ceea ce a scris scriitorul, astfel este o muncă care are nevoie de liniște și concentrare. Sunt diferiți redactori, unii sunt angajați cu carnet de muncă, iar alții sunt angajați prin cumul, sunt cazuri când au cărți în limba rusă, contactează un redactor de limbă rusă. **Toți redactorii efectuează lucru acasă sau înafara editurii.**

- **Declarațiile martorului Roșca Octavian XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află. Cu inculpatele Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata nu se află în relații de rudenie. Digitizarea unei cărți este scanarea materialului sub formă de imagine a unei pagini și prin softurile actuale transformarea imaginii în litere, adică formarea textului în format electronic pentru ca ulterior să fie prelucrat și machetat. **Este posibil de efectuat lucru înafara sediului, el este un lucru ce poate fi efectuat la distanță. Volumul de lucru poate fi repartizat pe orice perioadă de timp a zilei importat este rezultatul, mai ales că productivitatea unei persoane în parte este legată de o anumită perioadă a zilei. Primirea materialului spre execuție la tipar era în perioada diferită a zilei, le primeau prin intermediul poștei electronice. În tipografie sunt angajați care efectuează lucru manual care sunt obligați de a fi prezenți iar persoanele care sunt legate de domeniul electronic aceștia fac lucru la distanță, nu este necesar prezența lor permanentă.** Dacă persoana a efectuat lucru la distanță consideră că în tabelul evidenței orelor de lucru urmează a se indica că a lucrat în ziua respectivă din motiv că a prezentat lucrul solicitat.

- **Declarațiile martorului Bîgu Claudia XXXXX/declarații verificate în instanța de apel/**, care a declarat că, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află. Cu inculpatele Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata nu se află în relații de rudenie. În perioada anilor 70-2012 a fost șef de secție, și erau cazuri când subalternii desfășurau activități la distanțe din motiv că nu dispuneau de suficiente cadre, prelucrarea materialelor și a documentelor le efectua lunar și urma să fie editată lunar revista Bibliografia Națională, astfel înafara sediului lucru la desfășurat Diaconu Tatiana, ea era în subordinea ei. Toate acestea le convenea cu doamna director din motiv că lucru era lunar, îl trimitea la ei, ei îl redactau pentru a fi editat lunar. Lucru acesta i sa încredințat lui Tatiana Diaconu din motiv că nu dispuneau de cadre care urma să îndeplinească la timp volumul de lucru. Nu erau de găsit persoane care să aibă un interes și care cu salariul mic să facă lucruri mari. Cunoaște că se duce evidența timpului de lucru, când a venit, când este în concediu medical, ea nu a văzut tabelul orelor de lucru, ea primea lucru și îl prezenta directorului, ea nu a văzut acest tabel și consideră că urma să se indice că persoana respectivă sa prezentat la serviciu. Digitizarea cărții se face cu scopul de a păstra exemplarul de control pentru a nu fi utilizat foarte des și se face la un scanner special. Doamna Ludmila Corghencea vine și ia zierele le semnează le prelucrează și le aduce la redacție, ea nu se află în sediu ea activează la ei prin cumul. La moment Tatiana Diaconu se află în concediu de maternitate din anul 2013, avea funcția șef secție prelucrarea analitică a documentelor. Atâta timp cât Tatiana Diaconu a fost în subordinea sa, ea a fost plecată peste hotarele țării, dar prezenta materialul efectuat. Lucrul efectuat îl trimitea electronic, iar ea îl prezenta la redacție. Dacă Tatiana Diaconu îi prezenta lucru efectuat consideră că normal ar fi fost ca să se indice că ea a fost prezentă la serviciu, pe perioada activității sale nu a mai auzit de așa cazuri.

- **Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.09.2014**, potrivit căruia au fost examinate extrasele din baza de date a Departamentului Poliției de Frontieră a MAI și tabelele de evidență a orelor de lucru a angajaților Camerei Naționale Cărții pentru perioada 2010-2012 în urma analizei informațiilor privind traversarea frontierei de stat de către Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru comparativ cu datele din tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru perioada respectivă, au fost constatate mai multe perioade de timp, în care persoanele menționate, au traversat frontiera de stat a Republicii Moldova (sensul de ieșire) și s-au aflat în străinătate, iar în tabelul ore de muncă de la Camera Națională a Cărții era indicată informația denaturată precum că ultimii s-ar fi aflat la serviciu și activau, fiindu-le calculate și achitate ilegal salariile în acest sens. (Volumul I, f.d. 113-122);

- **Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.09.2014**, potrivit căruia au fost examinate extrasele din baza de date a Departamentului Poliției de Frontieră a MAI și tabelele de evidență a orelor de lucru a angajaților Camerei Naționale Cărții pentru perioada 2015 - 2014. în urma analizei informațiilor privind traversarea frontierei de stat de către Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru comparativ cu datele din tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pentru perioada respectivă, au fost constatate mai multe perioade de timp, în care persoanele menționate, au traversat frontiera de stat a Republicii Moldova (sensul de ieșire) și s-au aflat în străinătate, iar în tabelul orelor de muncă de la Camera Națională a Cărții era indicată informația denaturată precum că ultimii s-ar fi aflat la serviciu și activau, fiindu-le calculate și achitate ilegal salariile în acest sens (Volumul I, f.d. 123-128);

- **Procesul-verbal de percheziție**, fiind supus percheziției domiciliul lui Chitoroagă Valentina, în cadrul căreia au fost ridicate cârduurile bancare ale lui Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Vicol Alexandru, carnet de muncă pe numele lui Chitoroagă Eugeniu (Volumul II, f.d.25-26);

- **Procesul-verbal de examinare**, rînd supuse examinării obiectele ridicate în cadrul percheziției domiciliului lui Chitoroaga Valentina (Volumul II, f.d.27-37);
- **Corpuri delictive** - cardurile bancare ale lui Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Vicol Alexandru, carnet de muncă pe numele lui Chitoroagă Eugeniu (Volumul II, f.d.38);
- **Conținutul procesului-verbal de percheziție**, fiind supus percheziției sediul Camerei Naționale a Cărtii, în cadrul căreia au fost ridicate dosarele personale ale angajaților Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă-Perciu Oxana, Diaconu-Livandovschi Tatiana, documente referitoare la activitatea instituției (inclusiv tabelele de evidență a orelor de muncă, tabele de evidență a salariului etc.) (Volumul II, f.d.44-134);
- **Conținutul procesului-verbal de examinare**, fiind supuse examinării obiectele ridicate în cadrul percheziției la sediul Camerei Naționale a Cărtii, în special în birourile directorului, contabilității și arhivei instituției de stat Camera Națională a Cărtii din Republica Moldova, inclusiv dosarele personale ale angajaților Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata și Diaconu Tatiana, tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pe lunile ianuarie 2010-decembrie 2012. în cadrul examinării, au fost stabilite perioadele în care angajații Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata și Diaconu Tatiana, conform materialelor dosarelor personale s-au aflat în concediu, premiați, etc. (Volumul II, f.d. 135-139);
- **Corpuri delictive** - actele ridicate în cadrul percheziției sediului Camerei Naționale a Cărtii (Volumul II, f.d. 140);
- **Conținutul procesului-verbal de ridicare**, prin care de la directorul Camerei Naționale a Cărtii, Chitoroagă Valentina au fost ridicate acte, inclusiv regulamentele care se referă la activitatea instituției, tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pe lunile ianuarie 2013-octombrie 2014, extras din registrele ordinilor emise de către Camera Națională a Cărtii pe perioada 01.01.2010 și pînă la 12.11.2014, dosarul personal al cet. Vicol Alexandru etc. (Volumul II, f.d. 142-230);
- **Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului**, prin care au fost examinate documentele ridicate de la instituția de stat „Camera Națională a Cărtii din Republica Moldova”, inclusiv, regulamentele care se referă la activitatea instituției, tabelele de evidență a folosirii timpului de muncă pe lunile ianuarie 2013-octombrie 2014, extras din registrele ordinilor emise de către Camera Națională a Cărtii pe perioada 01.01.2010 și pînă la 12.11.2014 dosarul personal a cet. Vicol Alexandru, precum și alte documente. în cadrul cercetării, au fost stabilite perioadele în care angajatul Vicol Alexandru, conform materialelor dosarului personal, s-a aflat în concediu, premiat, precum și alte circumstanțe. (Volumul II, f.d.231-232);
- **Corpuri delictive** - documentele ridicate de la instituția de stat „Camera Națională a Cărtii din Republica Moldova”, cu excepția originalelor carnetelor de muncă pe nume!.- Cozonac Renata, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru. (Volumul II, f.d.29-91);
- **Procese verbale de ridicare, prin care de la BC "Moldova Agroinbank" SA** - actelor ce au stat la baza eliberării cardurilor bancare Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă (Perciu) Oxana, Diaconu Tatiana, Cozonac Renata și Vicol Alexandru și extrasele din conturile bancare care dovedesc transferul mijloacelor bănești pe cardurile persoanelor - sus indicate pentru perioadele în care nu s-au aflat la serviciu, precum și extragerea acestor mijloace bănești. (Volumul III, f.d.7-205, Volumul IV, f.d. 1-70);
- **Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului**, prin care au fost examinate documentele ridicate de la BC "Moldova Agroinbank" SA a actelor ce au stat la baza eliberării carduri bancare cet. Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă (Perciu) Oxana, Diaconu Tatiana, Cozonac Renata și Vicol Alexandru și extrasele din conturile bancare care dovedesc transferi mijloacelor bănești pe cardurile persoanelor sus indicate pentru perioadele în care nu s-au aflat la serviciu, precum și extragerea acestor mijloace bănești (Volumul IV, f.d.71-74);
- **Corpuri delictive** - documentele ridicate de la BC "Moldova Agroinbank" SA. (Volumul IV, f.d.75);
- **Procesul-verbal de ridicare prin care de la BC "Moldova Agroinbank" SA** au fost ridicate extrasele din conturile bancare a lui Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă (Perciu) Oxana, Diaconu Tatiana, Cozonac Renata și Vicol Alexandru, precum și imaginile foto a persoanelor ce extrag mijloacele financiare prin intermediul cardurilor bancare ale persoanelor indicate mai sus de la bancomate (Volumul IV, f.d.85, 92-142);
- **Procesul-verbal de cercetare la fața locului** prin care au fost examinate extrasele din conturile bancare a lui Chitoroagă Eugeniu, Chitoroagă (Perciu) Oxana, Diaconu Tatiana, Cozonac Renata și Vicol Alexandru, precum și imaginile foto a persoanelor ce extrag mijloacele financiare prin intermediul cardurilor bancare ale persoanelor indicate mai sus de la bancomate (Volumul IV, f.d.86-90);
- **Corpuri delictive** - documentele ridicate de la BC "Moldova Agroinbank" SA (Volumul IV, f.d.91);
- **Conținutul procesului-verbal de ridicare**, prin care de la directorul Camerei Naționale a Cărtii, Chitoroagă Valentina au fost ridicate un șir de acte, inclusiv informație, copiile ordinilor de acordare a concediului, copiile proceselor verbale a ședinței Consiliului coordonator al Camerei Naționale a Cărtii etc. (Volumul V, f.d.2-177, 179-187);
- **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.01.2015**, fiind supuse examinării actele ridicate de la Chitoroagă Valentina, acte care s-au dovedit a fi falsificate în anul 2014 și care ar justifica absența persoanelor de la serviciu. (Volumul V, f.d. 179);
- **Documente - extrase din baza de date a Departamentului Poliției de Frontieră**, care confirmă deplasarea peste hotare a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, cărora le-a fost calculat ilegal și nejustificat salariul pentru perioada absenței nemotivate de la serviciu. (Volumul V, f.d.4-12);
- **Procesul - verbal de percheziție**, fiind supus percheziției domiciliul cet. Cozonac Renata, în cadrul căreia a fost depistat un bloc de sistem, prin intermediul căruia au fost falsificate presupusele acte ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. (Volumul VI, f.d.6-7);
- **Procesul - verbal de percheziție**, fiind supus percheziției domiciliul lui Chitoroagă Valentina, în cadrul căreia a fost depistat un bloc de sistem, prin intermediul căruia au fost falsificate presupusele acte ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. (Volumul VI, f.d. 13-14);
- **Procesul - verbal de percheziție**, fiind supus percheziției sediul Camerei Naționale a Cărtii, în cadrul căreia a fost depistat un bloc de sistem (server), prin intermediul căruia au fost falsificate presupusele acte ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. Tot în cadrul percheziției au fost ridicate dosarele personale ale angajaților instituției, procesele verbale ale Consiliului coordonator al Camerei Naționale a Cărtii, registre ordine și alte acte. (Volumul VII, f.d.20-21);
- **Procesul - verbal de cercetare la fața locului din 09.03.2015**, prin care au fost examinate actele ridicate în cadrul percheziției sediului Camerei Naționale a Cărtii, inclusiv dosarele personale ale angajaților instituției, procesele verbale ale Consiliului coordonator al Camerei Naționale a Cărtii, registre, ordine și alte acte. (Volumul VII, f.d.22-73);
- **Corpuri delictive** - actele ridicate în cadrul percheziției sediului Camerei Naționale a Cărtii (Volumul VII, f.d.74);
- **Raport de expertiză nr.6289 din 23-29.06.2015**, prin care s-a constatat, că în bloc-I de sistem ridicat în cadrul percheziției la domiciliul lui Chitoroagă Valentina au fost depistate fișiere conținând acte falsificate ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. Actele indicate mai sus au fost întocmite în perioada decembrie 2014 - ianuarie 2015 (Volumul VII, f.d.80-88);
- **Raport de expertiză nr.6316 din 23-29.06.2015**, prin care s-a constatat, că în blocul de sistem ridicat în cadrul percheziției la

domiciliul lui Cozonac Renata au fost depistate fișiere conținând acte falsificate ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. Actele indicate mai sus au fost întocmite în perioada decembrie 2014 - ianuarie 2015. (Volumul VII, f.d.92-100);

- **Raport de expertiză nr.6339 din 03-15.07.2015**, prin care s-a constatat, că în blocul de sistem ridicat în cadrul percheziției la sediul Camerei Naționale a Cărtii au fost depistate fișiere conținând acte falsificate ce ar justifica absența nemotivată de la serviciu a angajaților Camerei Naționale a Cărtii, acte prezentate de către Chitoroagă Valentina organului de urmărire penală. Actele indicate mai sus au fost întocmite în perioada decembrie 2014 - ianuarie 2015. (Volumul VII, f.d. 104-113);

- **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.07.2015**, prin care au fost examinate rezultatele obținute conform procesului verbal de cercetare la fața locului din 09.03.2015 (inclusiv documentele care au fost examinate) în raport cu rapoartele de expertiză nr. 6289 din 23-29.06.2015, nr. 6339 din 03-10.07.2015 și nr. 6316 din 26.06-02.07.2015, în scopul stabilirii datei creării ordinelor emise de directorul Camerei Naționale a Cărtii, Chitoroagă Valentina (nr.: nr. 4 din 16.01.2010, nr. 12 din 26.02.2010, nr. 26 din 13.04.2010, nr. 35 din 22.05.2010, nr. 54 din 05.07.2010, nr. 63 din 23.08.2010, nr. 72 din 01.11.2010, nr. 49 din 12.08.2011, nr. 50 din 19.08.2011, nr. 53 din 26.08.2011, nr. 65 din 17.11.2011, nr. 17 sau 17-CP din 29.05.2012, nr. 18 sau 18-CP din 01.06.2012, nr. 22 sau 22-CP din 30.08.2012, nr. 23 sau 23-CP din 24.09.2012, nr. 23 sau 23-AB din 18.09.2012, nr. 24 sau 24-AB din 19.09.2012, nr. 31 din 30.11.2012, nr. 34 din 27.12.2012, nr. 43 din 11.09.2013, nr. 44 din 01.08.2014) și proceselor verbale ale Consiliului Coordonator al Camerei Naționale a Cărtii (nr. 1 din 31.03.2010, nr. 1 din 31.01.2011, nr. 1 din 29.06.2012 și nr. 1 din 14.01.2013), depistate în memoria internă a blocurilor de sistem ridicate în cadrul perchezițiilor efectuate la 06.03.2015 la Chitoroagă Valentina, Cozonac Renata și Camera Națională a Cărtii, stabilirii autorului documentelor create, locul aflării acestora, precum și comparării textului documentelor respective cu conținutul textului documentelor ridicate în baza procesului verbal de ridicare din 15.01.2015 de la directorul Camerei Naționale a Cărtii și cu conținutul informațiilor din extrasul ordinelor emise de către directorul Camerei Naționale a Cărtii pentru perioada 01.01.2010 - 12.11.2014, ridicate la 19.11.2014 de la Camera Națională a Cărtii și informațiilor din dosarele personale ale angajaților vizați în ordine. În urma cercetării rapoartelor de expertiză s-a stabilit că, toate fișierele depistate în cele 3 blocuri de sistem au fost create de către autorul „Renata”, stabilindu-se și calea la fiecare documente în parte. În urma comparării datelor creării documentelor depistate în blocurile de sistem prezentate la expertiză, s-a stabilit, că inițial în zilele: 27.09.2013, 29.09.2014, 19.12.2014, 20.12.2014, 29.12.2014 și 12.01.2015, au fost create documentele depistate în blocul de sistem ridicat de la Camera Națională a Cărtii (anume pe SDI1), după care în zilele 19.12.2014, 20.12.2014, 31.12.2014 și 01.01.2015, au fost create documentele depistate în blocul de sistem ridicat de la Chitoroagă Valentina, după care la 06.01.2015 au fost create documentele depistate în blocul de sistem ridicat de la Cozonac Renata și ulterior la 14.01.2015, au fost create documentele depistate în blocul de sistem ridicat de la Camera Națională a Cărtii (anume pe SDI2). În urma comparării textului documentelor depistate în blocurile de sistem respective cu conținutul documentelor ridicate de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței de ridicare din 11.12.2014 și procesului verbal de ridicare din 15.01.2015, s-au stabilit următoarele divergențe: 1. în blocul de sistem ridicat de la Chitoroagă Valentina au fost depistate 3 documente care diferă după text și anume: ordinul nr. 4 din 16.01.2010, ordinul nr. 63 din 23.08.2010 și ordinul nr. 50 din 19.08.2011; 2. în blocul de sistem ridicat de la CNC (pe SDI1) a fost depistat 1 document care diferă după text și anume ordinul nr. 17 din 05.05.2012; 3. în blocul de sistem ridicat de la CNC (pe SDI2) au fost depistate 6 documente care diferă după text și anume: ordinul nr. 4 din 16.01.2010, ordinul nr. 26 din 13.04.2010, ordinul nr. 54 din 05.07.2010, ordinul nr. 63 din 23.08.2010, ordinul nr. 18 din 01.06.2012 și ordinul nr. 23 din 24.09.2012; 4. în blocul de sistem ridicat de la Cozonac Renata n-au fost depistate careva documente care să difere după text.

În urma comparării textelor documentelor depistate în blocurile de sistem respective cu conținutul informațiilor din extrasul ordinelor emise de către directorul Camerei Naționale a Cărtii pe perioada 01.01.2010 și până la 12.11.2014, ce a fost ridicat la 19.11.2014 de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței din 18.11.2014 și informațiilor din dosarele personale ale angajaților vizați în ordine, s-au stabilit următoarele coincidențe:

1. în blocul de sistem ridicat de la Chitoroagă Valentina a fost depistat ordinul nr. 50 din 12.08.2011 (ce se referă numai la concediul din cont propriu acordat cet. Tatiana Ciupercă), conținutul căruia diferă de conținutul ordinului nr. 50 din 19.08.2011 ridicat de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței de ridicare din 11.12.2014 și procesului verbal de ridicare din 15.01.2015 și coincide cu conținutul informațiilor din extrasul ordinelor emise de către directorul Camera Națională a Cărtii pe perioada 01.01.2010 și până la 12.11.2014, ce a fost ridicat la 19.11.2014 de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței din 18.11.2014 și cu informația din cartela personală a dosarului personal al cet. Ciupercă Tatiana;

2. în blocul de sistem ridicat de la Camera Națională a Cărtii (pe SDI1) nu au fost depistate careva coincidențe;

3. în blocul de sistem ridicat de la Camera Națională a Cărtii (pe SDI2) au fost depistate 6 ordine: ordinul nr. 4 din 16.01.2010, ordinul nr. 26 din 13.04.2010, ordinul nr. 54 din 05.07.2010, ordinul nr. 63 din 23.08.2010, ordinul nr. 18 din 01.06.2012 și ordinul nr. 23 din 24.09.2012, care după conținutul lor coincid cu conținutul informațiilor din extrasul ordinelor emise de către directorul Camera Națională a Cărtii pe perioada 01.01.2010 și până la 12.11.2014, ce a fost ridicat la 19.11.2014 de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței din 18.11.2014 și cu conținutul ordinelor prezente în dosarele personale ale persoanelor vizate în ordine (Băgu Claudia, Costin Svetlana și Irina Tonu) și care diferă după conținut cu ordinele ridicate de la Camera Națională a Cărtii în baza ordonanței de ridicare din 11.12.2014 și procesului verbal de ridicare din 15.01.2015;

4. în blocul de sistem ridicat de la Cozonac Renata nu au fost depistate careva coincidențe. (Volumul VII, f.d.115-121);

- **Corpuri delictive** - blocuri de sistem ridicate de la domiciliul lui Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata. (Volumul VII, f.d. 122);

- **Documente actul inspecției financiare tematice la Camera Națională a Cărtii din Republica Moldova din 09.06.2015**. Potrivit actului respectiv, s-a constatat, că contrar prevederilor art. 100 din Codul muncii nr. 154-XV din 28.03.2003, art.2 și 31 alin.(3) din Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002, art.24 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355-XVI din 23.12.2005 și pct.8.5 al Contractului colectiv de muncă pe anii 2011-2013, în perioada aprilie 2010 - noiembrie 2012 dnei Diaconu (Livandovschi) Tatiana au fost acordate neîntemeiat regimuri flexibile al timpului de muncă, conform ordinelor CNC nr. 23 din 01.04.2010, nr. 08 din 31.01.2011 și nr. 24-PS din 29.06.2012, și în temeiul proceselor verbale al Consiliului Coordonator al CNC nr. 1 din 31.03.2010, 31.01.2011, 29.06.2012 și dlui Alexandru Vicol pentru perioada februarie-aprilie 2013 doar în baza procesului verbal al Consiliului Coordonator al CNC din 14.01.2013. Totodată, pct.8.5 al Contractului colectiv de muncă pe anii 2011-2013, indicat în procesele verbale sus menționate, nu prevede acordarea regimului flexibil al timpului de muncă, fiind indicat munca desfășurată în afara orelor de program. În rezultatul contrapunerii datelor Departamentului Poliției de Frontieră cu datele din tabelele de evidență a timpului de muncă la 5 angajați CNC (Chitoroagă Eu geniu, Chitoroagă Oxana, Cozonac Renata, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru) s-a constatat că, în perioada 2010-2014, deși erau plecați peste hotarele Republicii Moldova, au fost tabelați ca fiind prezenți la serviciu. Astfel, contrar prevederilor art.95 și 106 din Codul muncii nr. 154-XV din 28.03.2003 și pct. 177 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile bugetare, a fost calculat și achitat neîntemeiat salariu în sumă totală de 167,8 mii lei, inclusiv: Chitoroagă Eugeniu - 11,6 mii lei, Chitoroagă (Perciu) Oxana - 44,1 mii lei, Cozonac Renata - 11,6 mii lei, Diaconu (Livandovschi) Tatiana - 78,5 mii lei și Vicol Alexandru - 22,0 mii lei. În suma de 167,8 mii lei se include și sumele deșchise a plăților cu caracter stimulator din contul mijloacelor speciale în sumă totală de 10,3 mii lei care

107,8 mii lei se include și sumele depeșite a plății cu caracter sumatoriu din contul mijloacelor speciale în suma totală de 107,8 mii lei, care au fost calculate și achitate persoanelor sus indicate în perioada aflării acestora peste hotarele țării, conform datelor traversării frontierei de stat a Republicii Moldova. De remarcat că, înscrierile din tabelele de evidență a timpului de muncă nu corespund înscrierilor din ordinele de rechemare și de utilizare a concediilor nefolosite prezentate inspectării. (Volumul VII, f.d. 131-138).

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel avocatul Buruian Mihail în interesele inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina a solicitat cercetarea în mod suplimentar a următoarelor probe:

- **Cererea avocatului Zumbreanu Feodot din 30.01.2015** de încetare a urmăririi penale cu clasarea procesului, scoaterea de sub urmărire penală a V. Chitoroagă din lipsa prejudiciului și lipsa abuzului de serviciu, demonstrează că partea apărării a reacționat prompt chiar după recunoașterea în calitate de bănuită a V. Chitoroagă, solicitând încetarea procesului. (Volumul VI, f.d. 178);
- **Extras din Statutul Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova** aprobat de Ministrul Culturii la 30.12.2004, invocarea în învinuire a atribuțiilor directorului CNC din Statutul aprobat la 30.12.2004 nu are valoare juridică, fiindcă după adoptarea Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04 mai 2012, Statutul menționat a devenit caduc. (Volumul VI, f.d. 27, 31);
- **Ordonanța ofițerului de urmărire penală din 06.04.2015** de dispunere a efectuării controlului activității economico-financiare a CNC. Prin ordonanța în cauză a fost subminată independența specialistului, fiindcă dintre 12 întrebări adresate organului de control au fost indicate 7 întrebări pe probleme juridice privind legalitatea sau ilegalitatea faptelor săvârșite de persoanele învinuite, fapt ce contravine prevederilor art. 87 alin.(3) CPP RM. În ordonanța din 06.04.2015 nu au fost adresate specialistului întrebări cu privire la constatarea prejudiciului cauzat prin pretinsele acțiuni ilegale (Volumul VII, f.d. 125-126);
- **Actul inspectării financiare tematică a CNC din 09.06.2015**, care nu reprezintă o analiză concretă a pretinselor încălcări în contrapondere cu volumul real al lucrărilor îndeplinite și respectiv nu conține aprecieri și concluzii, nu oferă posibilitatea de determinare reală a pretinsului prejudiciu. (Volumul VII, f.d. 132-135);
- **Ordonanța de punere sub învinuire a V. Chitoroagă**, neindicarea în acuzarea pe art. 327 CP a atribuțiilor de serviciu reglementate expres prin lege demonstrează că, învinuirea înaintată contravine art. 281 alin.(2) CPP RM, imputarea în învinuire a semnului calificativ „soldate cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”, fără evaluarea reală a pretinsei daune, echivalează cu lipsa probelor despre cauzarea prejudiciului. (Volumul VII f.d. 188-189);
- **Ordonanța de punere sub învinuire a R. Cozonac**, neindicarea în învinuirea R. Cozonac a faptelor concrete prevăzute de art. 42 alin.(5) CP RM denotă încălcarea prevederilor art.281 alin.(2) CPP RM și lipsa semnelor componente de infracțiune comisă prin complicitate. (Volumul VII, f.d. 188-189);
- **Ordonanța procurorului Roman Recean din 30.07.2015** de clasare a procesul penal în privința factorilor de decizie a Camerei Naționale a Cărții din RM pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal din motivul că, nu s-a constatat intenția de însușire a mijloacelor financiare și respectiv că, nu s-a constatat cauzarea prejudiciului material. (Volumul VII, f.d. 197).

Ținând cont de cele enunțate supra, Colegiul penal reține că normele de drept procesual penal au fost greșit aplicate, prima instanță a examinat superficial cauza și nu s-a conformat practicii judiciare.

Conform prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Prevederile art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, indică abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Prin urmare, prin învinuirea adusă lui Chitoroagă Valentina se invocă faptul că acțiunile acesteia au dus la calcularea și achitarea ilegală și nejustificată lui Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana și Vicol Alexandru a salariului pentru perioadele descrise mai sus, în sumă totală de 167 957, 91 lei (Chitoroagă Eugeniu - 11589,94 lei, Cozonac Renata - 11677,33 lei, Chitoroagă Oxana - 44 096,83 lei, Diaconu Tatiana - 78 561,71 lei și Vicol Alexandru - 22 032,10 lei), fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat și intereselor publice, inclusiv prin știrbirea în societate a imaginii autorității publice. Iar Cozonac Renata, a contribuit la săvârșirea de către mama sa, Chitoroagă Valentina a abuzului de serviciu, care a cauzat daune în proporții deosebit de mari bugetului de stat în sumă totală de 167 957, 91 lei.

Potrivit art. 7 alin. (1) din Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite.

Conform art.8 din Codul penal al RM caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Iar potrivit art. 9 din Codul penal al RM timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Colegiul penal menționează că învinuirea adusă inculpatelor urma a fi în strînsă legătură cu principiului legalității, principiului prezumției nevinovăției, drepturilor fundamentale consfințite în art. 23, 26 din Constituția R.Moldova și art. 6 alin. (3) lit. a) din CEDO, care prevede că orice persoană acuzată de o infracțiune are ca minimum dreptul să fie informată, în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și de o manieră detaliată asupra naturii și cauzei acuzării împotriva sa.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 327 alin.(2) lit.c) Cod Penal al RM urmează a fi relatat că aceasta presupune existența următoarelor elemente constitutive:

1. **Obiectul juridic special** îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau îl poate reprezenta corpul persoanei - bunurile mobile sau imobile.

În speță, nu au fost prezentate probe prin care s-ar confirma faptul că, prin acțiunile sale inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, s-au periclitat în principal – relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică

Persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, este victima infracțiunii specificate la lit.c) alin. (2) art. 327 CP RM.

Totodată, în speță nu poate fi considerată victimă a infracțiunii Camera Națională a Cărtii, or pe parcursul examinării cauzei nu s-au stabilit proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate prin acțiunile lor și prin ce se manifestă cauzarea prejudiciului material în proporții deosebit de mari.

2. **Latura obiectivă** a infracțiunii analizate include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu; 2) urmările prejudiciabile și anume- daune minim în proporții mari.3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu.

Reieșind din prevederile art. 15 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, drept exemple de folosire a situației de serviciu pot fi considerate:

2) participarea cu drept de vot sau de decizie la examinarea și soluționarea problemelor ce vizează interesele personale ale făptuitorului sau interesele persoanelor cu care se află în raporturi de rudenie;

3) acordarea de sprijin, neprevăzut de actele normative, în activitatea de întreprinzător sau de alt gen privat sau calitatea de a fi însărcinat cu afaceri al unor terți în autoritatea administrației publice în care lucrează sau care li se subordonează, sau a cărei activitate o controlează;

4) acordarea fără just temei a preferinței unor persoane fizice sau juridice la elaborarea și emiterea deciziei;

5) beneficierea de privilegii pentru a obține pentru sine sau pentru alte persoane credite sau împrumuturi, pentru procurarea hârtiilor de valoare, a bunurilor imobiliare și a altor bunuri profitând de situația de serviciu;

6) folosirea ilicită, în interese proprii sau în interesul unor alte persoane, a bunurilor publice puse la dispoziție pentru exercitarea funcției;

7) folosirea informației recepționate în exercitarea funcției în interes personal sau în interesul unor alte persoane în cazul în care această informație nu poate fi divulgată;

8) refuzul, în interes personal sau în interesul unor alte persoane, de a acorda persoanelor fizice sau juridice informația permisă prin acte normative, tăgădărea acordării unei astfel de informații ori prezentarea intenționată a unor informații eronate sau selective;

9) gestionarea resurselor materiale și financiare publice contrar destinației lor, în interes propriu sau în interesul unor alte persoane, etc.

La acest capitol, Colegiul Penal consideră că nu poate fi reținută poziția instanței de fond privind vinovăția inculpatelor în comiterea infracțiunilor imputate or, legea penală imputată inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina a fost modificată, fiind excluse din art. 327 alin. (1) Cod Penal RM semnele calificative „în interes material ori în alte interese personale”, iar sintagma „intereselor publice sau” fiind declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017.

Modificările efectuate în art. 327 Cod penal al RM, care se referă nu numai la aliniatul (1) au efect retroactiv conform prevederilor art. 10 alin.(1) CP RM, fiindcă ameliorează situația persoanei trase la răspundere și prin urmare se răsfrîng asupra acuzației imputate inculpatelor.

Reiterînd, instanța reține că conform modificărilor introduse prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016 la art. 327 Cod penal, din aliniatul întâi s-a exclus sintagma „din interes material ori în alte interese personale”, și a fost introdus numai în aliniatul (2) lit. b1) semnul calificativ „din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”, astfel potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Urmare a celor invocate și în legătură cu modificările introduse în legea penală se impunea necesitatea excluderii din învinuirea inculpatelor a semnelor calificative „în interes personal, interes material”, iar în prezent cînd are loc judecarea cauzei în ordine de apel se impune și necesitatea excluderii sintagmei „intereselor publice”,.

Colegiul penal menționează la caz faptul că pe parcursul judecării cauzei legea penală a fost modificată, inclusiv art. 126, 327 Cod penal, și reieșind din interpretarea alin. (2) art. 126 CP RM, după natura conținutului lor, în sensul art.327 CP, la drepturi și interese ocrotite de lege ale persoanelor juridice, se raportează doar drepturile civile patrimoniale (reale și de creanță) după cum a fost explicat și în pct.8.3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 15.05.2017.

Mai mult, inculpatei Chitoroagă Valentina nu i-a fost imputat abuzul de serviciu sub aspectul folosirii atribuțiilor de serviciu reglementate expres prin lege ori Valentinei Chitoroagă i se incriminează la general Legea cu privire la funcția publică, statutul funcționarului public fără specificarea atribuțiilor concrete, dar invocîndu-se prevederile pct. 5.1. al Statutului Camerei Naționale a Cărtii din Republica Moldova, aprobat de Ministrul Culturii la 30.12.2004.

Colegiul penal reține interpretările indicate în § 93, § 103 a Hotărîrii Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017 în care se atenționează că, pentru asigurarea principiului legalității incriminării, textul „a situației de serviciu” & în alin. (1) al art. 327 din Codul penal

urmează a fi interpretat prin raportare la atribuțiile de serviciu reglementate expres prin lege.

Recomandări similare se atestă și în pct. 5.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.7 din 15.05.2017 Cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu, din care rezultă că, „sintagma „acordate prin lege” este utilizată în sensul său comun de „legislație”, presupunând, prin aceasta, și actele normative subordonate legii. Sarcinile de bază, atribuțiile de serviciu, imputernicirile și responsabilitățile specifice funcției publice sunt stipulate și în fișele de post. Însă ele nu pot fi invocate, pentru a fundamenta depășirea drepturilor și atribuțiilor inculpatului, întrucât fiind o anexă a actului de numire în funcție (un act juridic), fișa de post nu se integrează în sistemul legislației. Doar în subsidiar, fișele de post pot fi invocate alături de actele normative,„.

Astfel, prima instanță nu a ținut cont de faptul că prin Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04 mai 2012 a fost reglementat regimul general al activității administrației publice centrale de specialitate, principiile fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, precum și raporturile juridice care decurg din activitatea autorităților administrative centrale, fiind stipulată în art.31, 34 a legii vizate și modalitatea de adoptare a actelor normative, inclusiv aprobarea Regulamentelor privind organizarea și funcționarea autorităților administrative centrale.

Ori, odată cu intrarea în vigoare a legii menționate *supra* se impunea necesitatea adoptării și aprobării unui Statut (Regulament) al Camerei Naționale a Cărtii din Republica Moldova, care ar fi fost în concordanță cu exigențele legii, or conform art. 37 al Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04 mai 2012 au fost prevăzute dispoziții obligatorii de aplicare a legii.

Astfel, Colegiul reiterează că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că în materialele dosarului nu există decât prima pagină a Statutului Camerei Naționale a Cărtii din Republica Moldova, aprobat de Ministrul Culturii la 30.12.2004 (vol.VI,f.d.27).

Conform prevederilor art. 19 lit.d), e) al Legii nr. 31 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, acțiunea actului normativ încetează dacă acesta s-a consumat sau a devenit caduc. Pe de altă parte nu a fost analizat și nu s-a ținut cont de prevederile art. 19 al Legii nr.939 din 20.04.2000 cu privire la activitatea editorială în care sunt prevăzute expres atribuțiile Camerei Naționale a Cărtii în calitate de principală instituție de stat, care deține sursa documentară a culturii naționale.

Subsecvent, instanța reține că importanța respectării legii de către organele de urmărire penală și instanța de judecată la incriminarea acțiunilor ilegale de abuz în serviciu a fost accentuată de mai multe ori în § 69, § 71, inclusiv § 90 a Hotărârii Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017: „, Curtea reține că răspunderea penală pentru infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu nu poate interveni pentru orice încălcare de către persoanele publice a atribuțiilor de serviciu fără a da o justă apreciere caracterului actului normativ din care emană. Or este necesar un anumit raport de proporționalitate între caracterul actului normativ în care se regăsește atribuția de serviciu a persoanei publice și comportamentul prin care atribuția în cauză se încalcă și îmbracă forma ilicitului penal,„.

Așadar, Colegiul penal reține ca întemeiate argumentele invocate de către avocatul Zumbreanu Fiodot în cererea de apel declarată cit și în cererea suplimentară de apel prin care se invocă faptul că în situația în care în actul de acuzare s-a făcut trimitere la atribuțiile de serviciu indicate într-un statut lipsit de puterea legală, rezultă că în învinuirea imputată și respectiv în sentința lipsesc atribuțiile de serviciu reglementate expres prin lege, atribuții care se pretind că ar fi fost încălcate de către inculpatele Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina. Mai mult, Colegiul penal reiterează că prima instanță nu și-a motivat soluția limitându-se doar în a indica superficial probele.

De asemenea, urmează a se ține cont de recomandările Curții Supreme de Justiție, remarcăm faptul că potrivit art. 42 alin. (5) Cod penal, Cozonac Renata nu poate fi subiect al infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, ori la învinuirea inculpatei Cozonac Renata, semnele calificative ale pretinsei infracțiuni au fost repetate în același mod ca și la Chitoroagă Valentina, însă fără indicarea atribuțiilor de serviciu, doar cu adăugarea art. 42 alin.(5) CP RM.

Astfel, organul de urmărire penală și respectiv instanța de judecată, făcând trimitere numai la art. 42 alin.(5) CP RM nici nu au specificat concret pretinsele fapte comise de către Cozonac Renata în calitate de pretins complice, fapte din care s-ar putea conchide cu claritate, a comis oare aceasta personal abuz în serviciu sau complicitate la comiterea abuzului de serviciu de către altă persoană.

Prin urmare a celor invocate, Colegiul penal reține argumentele invocate de apărare și menționează că învinuirea înaintată Renatei Cozonac în calitate de pretins complice este incertă, neclară, fără a conține mijloacele și modul de săvârșire a acțiunilor de complicitate, caracterul vinei, iar o astfel de învinuire nu poate fi expusă în temeiul unei sentințe de condamnare.

3. **Latura subiectivă** a infracțiunii se exprimă prin intenție manifestată prin faptul că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, au prevăzut urmările ei prejudiciabile și au dorit în mod conștient, survenirea acestora.

Motivul infracțiunii în cauză are un caracter special. După caz, acesta se exprimă în:

- a) interesul material;
- b) interesul personal.

În speță motivul infracțiunii nu s-a exprimat sub nici o formă.

Totodată, Colegiul penal reține că, caracterul urmărilor prejudiciabile este ceea ce deosebește infracțiunea prevăzută la lit. c) alin.(2) art. 327 CP de infracțiunea specificată la alin. 1) art. 327 CP. Astfel, infracțiunea prevăzută la lit. c) alin.(2) art. 327 CP se soldează cu urmări grave.

În sensul prevederilor la lit. c) alin.(2) art. 327 CP, prin „urmări grave” trebuie de înțeles, după caz: 1) vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; decesul victimei; 3) daunele materiale în proporții mari. În raport cu aceste urmări prejudiciabile, care se află în legătură cauzală cu fapta de folosire intenționată a situației de serviciu, făptuitorul manifestă imprudență.

În acest sens urmează a se reține. argumentul apărării privind lipsa probelor de constatare a urmărilor prejudiciabile ale pretinsei

infracțiuni în calitate de semn calificativ al abuzului în serviciu și totodată ignorarea de către organul de urmărire penală și organul de control a obligațiunii de a contrapune volumul de lucrări îndeplinite de către angajați cu pretensele încălcări, enotă în mod evident încălcarea prevederilor art.254 alin.(1) CPP RM, conform cărora organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

Urmare a celor invocate supra, Colegiul penal reține că omisiunea organului de urmărire penală de a-și îndeplini obligațiunea privind constatarea semnului calificativ al pretensei infracțiuni, face intangibilă tragerea la răspundere penală a factorilor de decizie a Camerei Naționale a Cărții pentru pretense acțiuni ilegale la achitarea plăților salariale angajaților, care și-au îndeplinit sarcina de muncă, din care motiv consideră sentința Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 28 aprilie 2017 ca una neargumentată, ori nu s-a ținut cont de faptul că neconstatarea urmărilor prejudiciabile ale pretensei infracțiuni în calitate de semn calificativ al abuzului în serviciu, lipsesc de importanță probatorie celelalte probe indicate în lista anexată la rechizitoriu și prezentată de către acuzatorul de stat, inclusiv procese verbale de cercetare la fața locului, de percheziție, de examinare, de ridicare a documentelor, rapoarte de expertiză asupra blocurilor de sistem de la calculatoare.

De asemenea Colegiul reține că, instanța de fond a omis să stabilească proporțiile prejudiciului pretins cauzat de către inculpate, dat fiind faptul că, potrivit art. 1 pct. 3) din Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28 octombrie 2016 a fost modificat art. 126 alin. (1/1) Cod penal, conform căruia se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

4. **Subiectul** infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 14 ani și deține calitatea de persoană cu demnitate publică.

În asemenea circumstanțe, Colegiul Penal remarcă că starea de fapt reținută și de drept apreciată nu concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevante și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Pe această linie de concluzie, există temei de a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel nefiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Considerentele primei instanțe sînt nemotivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatelor în săvîrșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel Colegiul penal reiterează că, fapta acestora, reținută prin sentință, nu întrunește elementele infracțiunilor imputate.

Se reține că instanțele de judecată trebuie să țină cont de faptul că evaluarea corectă și unitară a urmărilor prejudiciabile, în cazul infracțiunilor de abuz de putere sau abuz de serviciu, precum și exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu este principială, deoarece de întinderea acestora depinde disocierea infracțiunilor, prevăzute la art. 327, respectiv, art. 328 CP, de contravențiile cu aceeași denumire consacrate în art. 312, respectiv, art. 313 Cod contravențional, adică aplicarea sferei ilicitului penal sau a celui contravențional.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că instanța de judecată aflându-se în situația legii penale modificate, lege ce ameliorează situația inculpatelor față de legea incriminată în învinuire, procurorul urma să modifice încadrarea juridică a infracțiunii în raport cu legea modificată.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal. (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Concomitent, Colegiul penal reține declarațiile inculpatelor Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina care fiind audiate în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond vina nu au recunoscut și au declarat că nu sunt de acord că suma de 177957 lei 91 bani a fost achitată nejustificat din motiv că este greșită concluzia inspecției financiare preum că Camera Națională ar fi calculat și achitat neîntemeiat plăți salariale în sumă de 800 lei salariaților care deși erau plecați peste hotare au fost tabelati ca fiind prezenți la serviciu, consideră că convingerea dată a fost formată în urma aplicării eronate a normelor de drept și anume art.95, 106, 114 din Codul muncii, pentru zilele plecate persoanele au efectuat lucrul confirmat prin materialele prezente la dosar.

În acest sens, Colegiul penal nu reține ca fiind întemeiată poziția instanței de fond potrivit căreia au fost achitate salarii neîntemeiate persoanelor ce nu se aflau la locul de muncă or, martorul Roșca Octavian XXXXX, a declarat că: „este posibil de efectuat lucru în afara sediului, el este un lucru ce poate fi efectuat la distanță. Volumul de lucru poate fi repartizat pe orice perioadă de timp a zilei importat este rezultatul, mai ales că productivitatea unei persoane în parte este legată de o anumită perioadă a zilei. Primirea materialului spre execuție la tipar era în perioada diferită a zilei, le primeau prin intermediul poștei electronice. În tipografie sunt angajați care efectuează lucru manual care sunt obligați de a fi prezenți iar persoanele care sunt legate de domeniul electronic aceștia fac lucru la distanță, nu este necesar prezența lor permanentă.” Totodată, martorul Erizanu Gheorghe a declarat că: „Lucrul la distanță datorită tehnologiilor actuale poate fi efectuat indiferent de mărimea distanței dacă persoana respectivă și revista la care activează sunt conectate la tehnologiile moderne. Poate comunica din experiența sa și lucrul care se efectuează la editură, redactorii lucrează la domiciliu deoarece este un lucru care necesită liniște și concentrare, după efectuarea lucrului se prezintă editurii textul redactat... *Toți redactorii efectuează lucru acasă sau în afara editurii.*” De asemenea, urmează a fi reținute declarațiile martorului Macovei Elena Vasile, potrivit cărora: „Diaconu Tatiana efectua procesul de lucru, i se introducea în tabelul orelor de muncă 8 ore și i se achita salariu pentru munca prestată. Înainte de a efectua calculele salariului convenea cu comisia financiară repartizarea procentului lunar la fiecare angajat în parte, dumnezei dacă prezenta lucru i se calcula salariul, și în baza aceasta se executa ordinul și ea calcula salariul. La această comisie se prezenta și tabelul orelor de muncă, erau folosite orele din tabel pentru calcularea salariului.”

În asemenea, circumstanțe, Colegiul penal reține că, potrivit materialelor cauzei s-a confirmat faptul că, salariul s-a achitat pe volumul de lucru efectuat și la distanță, iar probe în vederea achitării salariului nefiind exercitate atribuțiile de serviciu a anagajaților nu s-au constatat. Mai mult, martorul Levițcaia Natalia în cadrul ședinței de judecată a declarat că: „Regimul flexibil al timpului de muncă a fost stabilit în baza punctului 8.5 al contractului colectiv de muncă, în prevederile contractului au fost stabilite doar munca în afara orelor de

program și cu orele de muncă în regim flexibil”.

Mai mult, Colegiul penal reține, că declarațiile inculpatelor sunt confirmate de materialele dosarului și anume faptul că în ordonanța ofițerului de urmărire penală din 06.04.2015 de efectuare a controlului economico-financiar dintre 12 întrebări adresate organului de control au fost indicate 7 întrebări pe probleme juridice privind legalitatea sau ilegalitatea faptelor săvârșite de persoanele învinuite.

Încălcările și deficiențele menționate se referă și la declarațiile în calitate de martor a N. Levițcaia inspectorul care a efectuat controlul, fiindcă potrivit art. 87 alin.(7) pct.3), art. 153 CPP RM specialistul sau expertul pot fi audiați numai referitor la chestiuni ce țin de competența lor profesională asupra neclarităților din concluzii sau a metodelor aplicate la expunerea concluziilor, nu însă și pe probleme de drept, ori mai mult, în ordonanța din 06.04.2015 de efectuare a controlului economico-financiar nici nu a fost indicat scopul și nu au fost dispuse întrebări cu privire la constatarea prejudiciului cauzat prin pretinsele acțiuni ilegale.

Actul inspectării financiare tematice reflectă reglementările de efectuare a evidenței și executării devizelor de cheltuieli bugetare și speciale în instituțiile bugetare și reglementările din Codul Muncii, alte acte normative cu privire la salarizare și condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare raportate la o parte din actele contabile ridicate de la Camera Națională a Cărții, care în viziunea inspectorului bazată pe calcule teoretice, denotă cauzarea daunei.

În atare circumstanțe este evident că, Actul inspectării financiare tematice nu reprezintă o analiză concretă a pretinselor încălcări în contrapondere cu volumul real al lucrărilor îndeplinite și respectiv nu conține aprecieri și concluzii, care ar oferi posibilitatea de a detecta determinarea reală a pretinsului prejudiciu.

Odată ce organul de urmărire penală nu și-a îndeplinit obligațiunea de a constata cu certitudine prezența în pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatelor a daunei materiale, această omisiune nu mai poate fi corectată, or în corespundere cu art. 24 alin.(2) CPP RM instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Ținând cont de cele enunțate supra, Colegiul penal reiterează că reieșind din probele administrate nu s-a dovedit vinovăția lui Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata în baza art.327 alin.(2) lit. c) și respectiv în baza art.42 alin.(5), art.327 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În același timp, Colegiul consideră inadmisibil de a ignora prevederile art. 128-130 Codul Muncii RM în care sunt garantate drepturile salariaților și obligațiunea angajatorului de a achita salariul convenit și plățile cu caracter stimulator angajaților Chitoroagă Eugeniu, Cozonac Renata, Chitoroagă Oxana, Diaconu Tatiana, Vicol Alexandru, datele cărora ulterior au fost supuse controlului, dar care au îndeplinit volumul de lucrări pus în sarcina lor de către angajator.

Urmind logica învinuirii înaintate Valentinei Chitoroagă privind încălcarea Legii nr. 158 din 04.07.2008, conform căreia se pretinde comiterea infracțiunii de către aceasta în momentul angajării Renatei Cozonac la 02.01.1999 și a lui Chitoroagă Eugeniu la 12.11.2007, rezultă că organul de urmărire penală a imputat în învinuire o lege care nu era în vigoare la timpul comiterii pretinsei infracțiuni.

Pe de altă parte, restricțiile prevăzute în art. 26 din legea vizată se referă nu la toți angajații, dar numai asupra angajării funcționarului public, căruia îi este interzisă exercitarea funcției publice în subordinea nemijlocită a unei rude, însă în cazul dat organul de urmărire penală nu a constatat că, Cozonac Renata și Chitoroagă Eugeniu ar fi fost angajați în calitate de funcționari publici și că ar fi fost încălcate careva legi la angajarea acestora.

Anume cele invocate supra, instanța de fond nu a luat în considerație, dispunând în cele din urmă eronat condamnarea inculpatelor în baza învinuirilor formulate în rechizitoriu, ori ținând cont de prevederile articolului imputat inculpatelor, instanța de apel menționează că instanța de fond, la aprecierea probelor a trecut cu vederea argumentele apărării că nu pot fi recunoscute ca remunerate ilegal zilele de odihnă sâmbătă și duminică 23 – 24 ianuarie 2010, când Diaconu Tamara se afla peste hotare, or, aceste zile nu au fost remunerate, iar zilele de 01 martie 2010 – 31 martie 2010, dânsa se odihnea peste hotare, aflându-se în concediu din cont propriu.

Mai mult decât atât, Colegiul penal menționează că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în Actul de control și în Rechizitoriu este greșit indicat că perioada 12 august 2014 – 07 octombrie 2014 Vicol Alexandru a lipsit de la serviciu, și greșit a fost calculată suma pretins ilegal achitată ultimului, or, potrivit Informației Poliției de Frontieră (vol. 1, f. d. 104, 128) și ordonanței de dispunere a efectuării controlului (vol. 7, f. d. 125) urma să se verifice legalitatea achitării doar pentru 2 zile (12 și 13 august 2014), deoarece după data de 13 august 2014, până la eliberarea sa din funcție – 31 octombrie 2014, dânsul a fost prezent la serviciu.

Totodată, Colegiul penal reține prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or, reieșind din conținutul rechizitoriului (f. d. 208 – 219, vol. VII) inculpatei Chitoroagă Valentina i se încredințează comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, acuzatorul de stat nefăcând nici o referire la participare și neatribuindu-i calitatea de autor al săvârșirii infracțiunii.

Colegiul penal lecturind sentința primei instanțe reține că, instanța de fond a omis să se expună asupra cererii apărării cu privire la faptul că în privința Renatei Cozonac nu există calificativul „soldat cu urmări grave”, cu cauzarea daunei în proporții deosebit de mari.

Astfel, după cum rezultă din ipoteza și dispoziția normei juridice prevăzute la articolul 327 Cod penal, abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes personal, soldată cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice și știrbirea în societate a imaginii autorității publice.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că probele invocate în învinuire, și enumerate de instanța de fond în sentința de condamnare a inculpatelor nu dovedesc vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor imputate, ori verificând materialele cauzei penale, Colegiul a constatat că potrivit probelor administrate acuzarea adusă inculpatelor în baza art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal și respectiv art.42 alin.(5), art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal nu și-a găsit confirmare, motiv din care urmează să se admită apelul și apelul suplimentar declarat de către avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, cu casarea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu achitarea acestora.

Potrivit prevederilor articolelor 8, alin. (3) și 389 Cod de procedură penală sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată, iar concluziile despre vinovăția lui nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probațiunea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

În urma celor expuse, la caz, Colegiul penal consideră pripită concluzia instanței de fond privind confirmarea vinovăției inculpatelor Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata în comiterea infracțiunilor imputate, deoarece, nici una dintre probele administrate în instanța de fond, nu au confirmat cu certitudine și fără nici un dubiu vinovăția acestora.

În acest context, Colegiul penal reține argumentele din apelul și apelul suplimentar declarat de avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina, precum că instanța de fond nu a dat o apreciere corectă asupra poziției părținoare a organului de urmărire penală.

Colegiul penal reține faptul că instanța de fond nu a atras atenția asupra faptului că atât în rechizitoriu, cât și la fila 3 din sentință, în privința Valentinei Chitoroagă se indică că fapta incriminată expusă în primul episod a fost comisă din interes personal cu cauzarea daunei în proporții considerabile intereselor publice, iar în restul epizoadelor Chitoroagă Valentina se învinuiește și se condamnă pentru „...abuzul în serviciu pe semnul calificativ din interes personal soldat cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice”, pe când, în privința Renatei Cozonac atât în rechizitoriu, cât și la filele 5-6, 30 din sentință, se indică complicitatea la abuzul de serviciu din interes material și interes personal soldat cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice.

Încadrarea în mod diferit a acțiunilor inculpatelor pentru comiterea onora și aceluiași fapte este inexplicabilă, or instanța de fond nu s-a expus asupra acestui fapt.

Colegiul penal conchide, că urmărirea penală neîntemeiat a înaintat învinuirea, iar instanța de fond pripit și nefondat le-a condamnat pe Chitoroagă Valentina în baza art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal și pe Cozonac Renata în baza art.42 alin.(5), art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Astfel, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă în ce privește învinuirea adusă lui Cozonac Renata și Chitoroagă Valentina, deoarece normele de drept procesual penal au fost greșit administrate, prima instanță a examinat superficial cauza și nu s-a conformat practicii judiciare. Mai mult, inculpatei Chitoroagă Valentina nu i-a fost imputat abuzul de serviciu sub aspectul folosirii atribuțiilor de serviciu reglementate expres prin lege ori Valentinei Chitoroagă i se incriminează la general Legea cu privire la funcția publică, statutul funcționarului public fără specificarea atribuțiilor concrete, dar invocându-se prevederile pct. 5.1. al Statutului Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova, aprobat de Ministrul Culturii la 30.12.2004. În rechizitoriu și în sentință este indicat eronat precum că Chitoroagă Valentina, încălcând prevederile legii, a angajat ilegal în serviciu rudele, or angajarea lor a avut loc pînă în anul 2008, adică pînă la adoptarea Legii nr. 158 din 04.07.2008.

Colegiul penal menționează că sentința primei instanțe nu cuprinde descrierea faptei criminale concrete, prevăzute de articolul art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal și art.42 alin.(5), art. 327 alin.(2) lit.c) Cod penal de care sunt învinuite Chitoroagă Valentina și Cozonac Renata, considerată ca fiind dovedită, cu indicarea locului, timpului (perioadei), modului săvârșit ei, formei și gradului de vinovăție, motivelor și rezultatului infracțional.

Prin urmare, prin art. I, pct. 3 al Legii nr. 207 din 29.07.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 28.10.2016 a fost modificat art. 126 alin. (1/1) Cod Penal conform căruia „ Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvîrșirii faptei”.

La caz se reține faptul că salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2014, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 1000 din 13.12.2013, în vigoare din 20.12.2013, constituia 4 225 lei, iar potrivit reglementărilor art. 126 alin. (1) Cod penal, în vigoare din 28.10.2016, în coraport cu circumstanțele cauzei (timpul comiterii infracțiunii) proporții deosebit de mari constituie 169 000 lei (4225 x 40 = 169000). Prin urmare, Renata Cozonac se învinuiește și a fost condamnată pentru comiterea abuzului de serviciu soldat cu urmări grave, manifestate prin cauzarea de daune în proporții deosebit de mari intereselor publice în valoare de 167 957,91 lei, respectiv nu constituie proporții deosebit de mari, și rezultă că, calificativul „soldat cu urmări grave,, nu poate fi imputat inculpatei Cozonac Renata și în atare circumstanțe în acțiunile acesteia nu există nici elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 327 alin.(2) lit.c) CP RM.

În lumina observațiilor de mai sus și luând în considerație procedura în întregime, Colegiul consideră că instanța nu a adus motive suficiente pentru condamnarea inculpatelor, și astfel, nu a respectat cerințele cu privire la echitate, după cum o cere articolul 6 al Convenției, astfel acestea urmînd a fi achitate, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii..

10. În consecință, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

În conformitate cu art. 390 alin.(1) pct.3 CPP, art.415, alin.(1), pct.2; 417- 419 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admite apelul și apelul suplimentar declarate de către avocatul Zumbreanu Fiodor în interesele inculpatelor Cozonac Renata, Chitoroagă Valentina, se casează sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 aprilie 2017 și se pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Pe Cozonac Renata, de achitat pe art.42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit.c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Pe Chitroagă Valentina de achitat pe art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Decizia este executorie, dar poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile din data pronunțării deciziei integrale în ședință publică la 06 iunie 2018, ora 14:00.

Președintele ședinței:

Pleșca Ion

Judecători:

Negru Maria

Spoială Alexandru